

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

35 minə yaxın
şəxsin
pensiyası
artırıldı

yazısı səh.12-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 8 avqust 2018-ci il Çərşənbə № 168 (7057) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

İran üçün çətin dönmə başladı - sanksiyalar işə düşdü

ABŞ İrana qarşı planlarını sona çatdırmaqda, Tehran isə müqaviməti davam etdirməkdə israrlıdır

yazısı səh.10-də

İlqar Məmmədov Şəkidə məhkəməsinə gözləyir

yazısı səh.3-də

Yarımcıq qalan güzəştli mənzil satışı yenidən başlanır

yazısı səh.7-də

Azərbaycanın olduğu bölgə qaynar - Bakı özünü belə qorumaq...

yazısı səh.8-də

Çıxıl mədənlərindəki həbslərin səbəbləri üzə çıxır

yazısı səh.3-də

Gömrük rüsumları artırıldı - qiymətlərə nə təsiri olacaq?

yazısı səh.12-də

Partiya sədrinin evini yarıdılar - oğrular bilibmiş ki...

yazısı səh.14-də

Rusiya Xəzərdə hərbi üstünlüyünü artırır; bölünməyən hələ çox şey var...

yazısı səh.9-də

İşğalçıya qarşı "qamçı" siyasəti - vaxt limiti bitir

yazısı səh.11-də

Avropa İttifaqı ilə imzalanacaq "böyük saziş"də nələr var...

yazısı səh.9-də

Qatardan qaçan və sağ qalan yeganə şahid danışdı

yazısı səh.14-də

Dünya liderlərinə qarşı ilginç sui-qəsd hekayələri

yazısı səh.15-də

KREMLDƏN İKİ GÜNDƏ İKİ XƏBƏRDARLIQ - BAKI VƏ TİFLİSDƏN ÇOX, İRƏVAN HƏDƏFDƏ...

Bu gün Rusiyanın Gürcüstanına hərbi təcavüzündən 10 il ötür; "5 günlük" və "4 günlük müharibə"lərin əsas dərsi və fərqi; Dmitri Medvedyevin ardınca Rusiya XİN rəsmisi də bölgə ölkələrini hədələdi; Azərbaycan prezidentinin Moskva səfərindən əsas gözlənti...

musavat.com
Togrul İsmayil

yazısı səh.5-də

Xanəndələrin ölüm işində yeni sensasiya-narkotik, qısqanclıq...

İntihar edən Novruz Hüseynovun qardaşının həbsi təsdiqləndi

yazısı səh.6-də

**Hacı Qaliblə Rəsul Quliyev
bağ davası
yenidən başladı**

yazısı səh.6-də

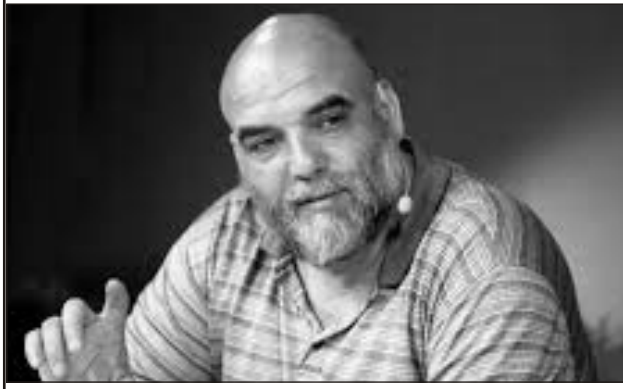
**Tofiq Zülfüqarov:
"İrana görə
Qərbin Bakıya
təzyiq edəcəyinə
inanmıram"**

yazısı səh.4-də

**Fazil Məmmədov
Bakıya payızda
qayıdacaq**

yazısı səh.13-də

Orxan Camalla vida mərasimi keçirildi

Rusiyanın paytaxtı Moskva şəhərində yerləşən «Cümə» məscidində Mərkəzi Afrika Respublikasında (MAR) öldürülən jurnalist Orxan Camalla vida mərasimi keçirilib. «RIA Novosti» xəbər verir ki, mərhumin xatirəsinə cənəzə namazı qılınıb.

Jurnalistlə vidalaşmaq üçün çox sayda həmkarı, qohumları və yaxınları gəlib.

Qeyd edək ki, hərbi jurnalist olan Orxan Camal 1966-cı il noyabrın 12-də Moskvada tanınmış rusiyalı müsəlman ictimai xadimi Heydər Camalın ailəsində anadan olub. «Veçernaya Moskva», «Nezavisimaya qazeta», «Novaya qazeta» kimi bir sıra nəşrlərlə əməkdaşlıq edib. Şimali Qafqazda, Cənubi Osetiyada, Əfqanıstanda, İraqda, Livanda, Suriyada, Səudiyyə Ərəbistanında işləyib. Dini Jurnalistlər İttifaqının və Rusiyanın Müsəlman Jurnalistlər İttifaqının təsisçilərindən biri olub. Kırım Rusiyaya birləşdirilməsinə açıq şəkildə etiraz edib.

Gürcüstanın iqtidar partiyası prezident seçkilərindən çəkilir

İrakli Kobaxidze

«Hakim» Gürcü arzus-Demokratik Gürcüstan» Partiyasının oktyabrın 28-də keçiriləcək prezident seçkilərinin ilk turunda qələbə qazana biləcək namizədləri çoxdur. Amma buna baxmayaraq, biz bu seçkilərdə heç bir namizəd irəli sürməyəcəyik». Bu fikirləri Gürcüstan parlamentinin sədri İrakli Kobaxidze deyib.

Onun sözlərinə görə, Gürcüstanda demokratiya inkişaf edir: «Biz də hakim partiya olaraq müstəqil prezident institutunun formalaşması, yeni seçiləcək ölkə başçısının tam müstəqil olması üçün bu addımı atırıq. Bununla belə, məqsəd və məramı, seçki platforması hakim partiyanın siyasi kursu ilə üst-üstə düşən müstəqil namizədi dəstəkləyə bilərik. Həmin şəxsin adı isə prezident seçkilərində iştirak edəcək siyasi partiyaların namizədlərinin qeydiyyatı tam başa çatdıqdan sonra açıqlanacaq».

Qeyd edək ki, İ.Kobaxidze bir neçə gün əvvəl jurnalistlərə açıqlamasında hakim partiyanın prezident seçkilərində xanın deputat Salome Zurabişvilinin namizədliyini dəstəkləyəcəyini bildirmişdi.

Netanyahu Avropa ölkələrinə çağırış etdi

İsrailin baş naziri Benjamin Netanyahu ABŞ-ın İrana qarşı sanksiyaları bərpa etməsini dəstəkləyib və Avropa ölkələrini də ABŞ kimi davranmağa çağırıb.

O deyib: «Mən ABŞ prezidenti Donald Tramp və ABŞ administrasiyasının İrana qarşı sanksiyalarla bağlı mühüm qərarını dəstəkləyirəm. Bu, İsrail, ABŞ, region və bütün dünya üçün mühüm addımdır».

İsrailli nazir əlavə edib: «Mən Avropa ölkələrini də bu təşəbbüsə qoşulmağa çağırıram. ABŞ necə hərəkət edirsə, Avropa da özünü elə aparmalıdır».

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

ABŞ-da dörd azərbaycanlının həbsi-XİN xəbərsizdir

ABŞ-da dörd azərbaycanlının həbsi ilə

bağlı Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinə (XİN) heç bir rəsmi məlumat daxil olmayıb.

Virtualaz.org bildirir ki, bunu XİN-in mətbuat katibi Hikmət Hacıyev ABŞ-da azərbaycanlıların həbsini şərh edərkən deyib.

Onun sözlərinə görə, bu iş üzrə respublika vətəndaşlarının keçib-keçmədikləri araşdırılır.

Xatırladaq ki, ABŞ-da aralarında dörd Azərbaycan vətəndaşının da olduğu cinayət qrup saxlanılıb. Onlar dələduzluqda və 4,5 milyon dollar həcmində çirkli pulları yumaqda ittiham olunublar.

Araşdırmalarda Federal Təhqiqatlar Bürosunun, Gömrük-sərhəd xidmətinin,

Hikmət Hacıyev

Nyu-York polisinin və Federal İmigrasiya və Gömrük İdarəsinin polis əməkdaşları iştirak edib. Saxlanılan şəxsləri dələduzluq maddəsi ilə 20, çirkli pulların yuyulması maddəsi ilə isə 30 ilə qədər həbs cəzası gözləyir.

İstintaqdan verilən məlumata görə, qruplaşma üzvləri

mövcud olmayan avtomobillərin satışı barədə yalançı reklam elanlarının hazırlanmasında iştirak ediblər. Dələduzlar qanunsuz hərəkətləri ilə 4,5 milyon dollar qazana biliblər. Qruplaşmada Türkiyə, Gürcüstan, Qazaxıstan, Rusiya, Ukrayna, Latviya və ABŞ vətəndaşları da olub.

Yay başlayandan 27 nəfəri ilan sancıb

Yay mövsümü başlayandan indiyədək Bakı şəhər Təcili və Təxirəsalınmaz Tibbi Yardım Stansiyasına ilan sancması ilə bağlı 27 müraciət daxil olub və bütün xəstələr ilk tibbi yardımdan sonra hospitalizasiya ediliblər. Günvurma hallarının sayı 102, hospitalizasiya 65, suda boğulma ilə bağlı müraciətlərin sayı 59, hospitalizasiya 18 olub.

Modern.az-ın məlumatına görə, bu statistik göstəricilər Bakı şəhər Təcili və Təxirəsalınmaz Tibbi Yardım Stansiyasına 13763 ümumi müraciət daxil olub. Onlardan 1337 nəfəri xəstəxanalara yerləşdirilib. Uşaqlar üçün edilən çağırışların sayı 1704, onlardan xəstəxanalara yerləşdirilənlərin sayı isə 225 olub.

Məlumatda qeyd olunur ki, son bir həftə ərzində Bakı şəhər Təcili və Təxirəsalınmaz Tibbi Yardım Stansiyasına 13763 ümumi müraciət daxil olub. Onlardan 1337 nəfəri xəstəxanalara yerləşdirilib. Uşaqlar üçün edilən çağırışların sayı 1704, onlardan xəstəxanalara yerləşdirilənlərin sayı isə 225 olub.

Modern.az-ın məlumatına görə, bu statistik göstəricilər Bakı şəhər Təcili və Təxirəsalınmaz Tibbi Yardım Stansiyasına 13763 ümumi müraciət daxil olub. Onlardan 1337 nəfəri xəstəxanalara yerləşdirilib. Uşaqlar üçün edilən çağırışların sayı 1704, onlardan xəstəxanalara yerləşdirilənlərin sayı isə 225 olub.

Rusiyalı turist Qobustan qoruğunda yığıldı

Azərbaycana gəzməyə gələn Rusiya vətəndaşı qoruyq ərazisində yığılaraq xəsarət alıb.

Hadisə Qaradağ rayonunun Qobustan qəsəbəsində yerləşən Qobustan Dövlət Tarixi-Bədii Qoruğunda qeydə alınıb. (Report)

Belə ki, Rusiya vətəndaşı, 1953-cü il təvəllüdü Elana Andreyevna Maqina qoruq ərazisində gəzinti zamanı yığılıb. O, müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri ilə xəstəxanaya yerləşdirilib.

Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Lənkəranda polis əməkdaşı rayon sakinini boğulmaqdan xilas edib

Lənkəranda polis əməkdaşı rayon sakinini boğulmaqdan xilas edib. DİN-dən verilən məlumata görə, hadisə Lənkəran rayonunun Ürgə kəndində baş verib.

Ürgə kəndinin sakini Ramil Mirzəyev Veravul çayının kənarında olarkən ayağı bürdüyərək çaya yıxılıb. Ətrafdakıların cəhdlərinə baxmayaraq həmin şəxsi çaydan çıxarmaq mümkün olmayıb. Bu vaxt ərazidə xidmət aparan Lənkəran Şəhər Rayon Polis Şöbəsinin Liman Polis Bölməsinin polis nəfəri, kiçik polis serjantı Taleh Fərzili kənd camaatının səsini eşidərək həmin səmtə gələrək boğulmaqda olan Ramil Mirzəyevi yığıldığı bataqlıqdan çıxarıb. Daha sonra ona süni nəfəs verib və ilkin tibbi yardım göstərərək hadisə yerinə gələn Təcili Tibbi Yardım əməkdaşlarına təhvil verib.

Azərbaycan-İsveçrə biznes forumu keçiriləcək

Azərbaycan Respublikasının İsveçrə Konfederasiyasıdakı səfirliyi cari ilin sentyabr ayında İsveçrənin Tiçino kantonunda Azərbaycan-İsveçrə biznes forumunun keçirilməsinə dair razılıq əldə edib.

Səfirlikdən verilən məlumatda bildirilir ki, tədbirdə İsveçrənin mərkəzi və yerli qurumlarının, habelə işgüzar dairələrin və İsveçrədə akkreditə olunmuş diplomatik korpusun nümayəndələrinin iştirakı gözlənilir.

Səfir Xanım İbrahimova İsveçrənin Tiçino kantonunun Ticarət Palatasının Beynəlxalq Əməkdaşlıq İdarəsinin rəisi Kira Krivelli və Luqano şəhərinin meri Marco Borradori ilə görüşüb. Görüşdə Azərbaycan-İsveçrə ikitərəfli əlaqələri, Azərbaycanda həyata keçirilən köklü iqtisadi islahatlar və ölkəmizdə mövcud əlverişli investisiya mühitə dair fikir mübadiləsi aparılıb. Eyni zamanda Azərbaycan iqtisadiyyatı ilə bağlı tədbirlərin təşkili imkanları müzakirə edilib.

Söhbət zamanı, həmçinin Azərbaycanla Tiçino kantonu arasında qarşılıqlı işgüzar səfərlərin təşkili məsələsinə dair müzakirələr aparılıb.

Görüşdə qeyd olunub ki, hazırda Azərbaycanda İsveçrə kapitallı 71 şirkət fəaliyyət göstərir. Həmçinin Azərbaycandan İsveçrəyə 1,2 milyard ABŞ dolları investisiya yatırılıb. 2017-ci ildə ölkələr arasında ticarət dövriyyəsi 240 milyon dollar təşkil edib ki, bu da 40 faizdən çox artım deməkdir. (AzərTAC)

Tovuzda minaya düşmüş gənclərdən birinin ayağı amputasiya edildi

Tovuz rayonunda iki nəfər mülki şəxs minaya düşüb. Hadisə Azərbaycan-Ermənistan qoşunlarının təmas xəttinin rayonun Əlibəyli kəndi ərazisində keçən hissəsində baş verib.

Belə ki, həmin kəndin sakinləri, 24 yaşlı Mehdiyev Elşad Vidadi oğlu və 14 yaşlı Hüseynov Elgün Fərid oğlu minaya düşərək ağır bədən xəsarətləri alıb. Yaralıları Tovuz Rayon Mərkəzi Xəstəxanasına çatdırılıb.

Tovuz rayonu Əlibəyli kənd bələdiyyəsinin nümayəndəsi virtualaz.org-a hadisənin hər iki şəxsin diqqətsizliyi nəticəsində baş verdiyini bildirib. Onun sözlərinə görə, minaya düşərək ağır bədən xəsarəti alanların ailə üzvlərinə məxsus «Çay postu» adlanan ərazidə otlaq sahələri olub: «Otlaq sahəsi çəpərə alınıb. Bu uşaqlar da orada qoyun-quzu otarıblar. O ərazi çox təhlükəlidir. Heyvanlardan bir neçəsi çəpərin o tərəfinə keçib, geri qaytarmaq istədikdə isə belə bir hadisə baş verib».

Kənd sakinlərinin sözlərinə görə, ötən il Elgün Hüseynovgilə məxsus mal-qara elə həmin ərazidə minaya düşüb: «Dörd il əvvəl də analoji hadisə baş vermişdi. Bu dəfə də uşağın başına belə bir iş gəldi. Bu, Hüseynovlar ailəsinin üzvləşdikləri artıq üçüncü belə hadisədir».

«Tovuz rayon xəstəxanasında müalicə olunan Elşad Mehdiyevin səhhəti normaldır, sabah evə buraxıla bilər, Elgünün isə bir ayağını kəsiblər, vəziyyəti ağırdır», - kənd sakinləri bildirib.

Gəncə hadisələrinə görə daha bir nəfər həbs edildi

Gəncə şəhərində törədilən cinayət hadisələri ilə əlaqədar daha bir nəfər həbs edilib.

«Report»un xəbərinə görə, hüquq-mühafizə orqanları əməkdaşları tərəfindən saxlanılan Hikmət Natiq oğlu Əliyevin barəsində Nəsimi Rayon Məhkəməsinə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Onun barəsində Cinayət Məcəlləsinin 120.2.7; 120.2.3; 120.2.11; 120.2.1; 120.2.10; 214.2.6; 220.1; 228.1; 228.4; 214.2.1; 214.2.3; 228.3; 234.1; 281.2; 277; 278.2, 279.1-1, 277 və 315.2-ci maddələri (ümumilikdə 21 maddə) ilə ittiham irəli sürülüb.

Qeyd edək ki, Gəncə hadisələri iyulun 3-də və 10-da törədilib.

Cinqil mədənlərində çalışan iş adamlarının kütləvi həbsi diqqəti bu sahəyə yönəldib. Baş Prokurorluq ekoloji qanun pozuntularına yol verən, daha doğrusu, qum-çınqıl yataqlarının qanunsuz istismarını həyata keçirib ətraf mühitə zərər vuranların həbsi haqda məlumat yayıb.

Bu məsələ iyun ayında Göyçay çayının üzərindəki körpünün dayaqlarını sel sularının uçurmasından sonra aktuallaşmışdı. Baş Prokurorluğun yaydığı məlumatda bildirilirdi ki, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin əməkdaşları tərəfindən respublikanın ayrı-ayrı rayonlarında yerləşən qum-çınqıl yataqlarında karxanaların fəaliyyətinin monitorinqi nəticəsində bəzi dövlət orqanları və sahibkarlıq subyektləri tərəfindən yer təkinin qorunması, xüsusən çay yataqlarının istifadəsi sahəsində qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydalar və lisenziyalasdırma şərtlərinin kobud surətdə pozulması, bunun nəticəsində ətraf mühitə, infrastruktur obyektlərinə, su təchizatı şəbəkələrinə, hidrotexniki qurğulara və sahil bərkitmə bəndlərinə ciddi təhlükənin yaranması, çay məcralarının kəskin eroziyaya məruz qalması müəyyən edilib.

Məlumatla görə, qum-çınqıl yataqlarında hüquqi və fiziki şəxslərə məxsus 96 karxananın fəaliyyətində aşkarlanan qanun pozuntuları ilə bağlı toplanmış materiallar əsasında Baş Prokurorluqda Cinayət Məcəlləsinin

192-ci (qanunsuz sahibkarlıq), 247-ci (işlərin yerinə yetirilməsi zamanı ətraf mühitin mühafizəsi (qorunması) qaydalarını pozma), 308-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) və digər maddələri ilə 8 cinayət işi başlanıb.

"Avro-Asiya İnşaat Korporasiyası Evrascon" ASC-nin rəhbəri Manaf Şirinov, "Titanik-5" MMC-nin rəhbəri Şahin Məmmədov, "Azvirt" MMC-nin iş icraçısı vəzifəli şəxsi İbrahim Quluyev, "Alyans" MMC-nin rəhbəri Nəriman Yəhyayev, "Gülövşə" MMC-nin rəhbəri Mahir Allahverdiyev və "Qara-Qum Holding" MMC-nin rəhbəri Yasif Ağayevə Cinayət Məcəlləsinin qeyd edilən maddələri ilə ittiham elan edilərək, Mahir Allahverdiyev barəsində polis nəzarəti altına vermə, digər təqsirləndirilən şəxslər barəsində isə məhkəmənin qərarları ilə həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Prokurorluq orqanlarını hərəkətə keçirən Göyçay çayının üzərindəki körpünün uçduğu günlərdə Azərbaycanda yerin təkindən istifadə sahəsində tənziməni həyata keçirəcək yeni

Çınqıl mədənlərindəki həbslərin səbəbləri üzə çıxır

Torpağın altına da nəzarət gücləndirilir...

qurum yaradılıb. Belə ki, prezident Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Mineral Xammal Ehtiyatlarından İstifadə Agentliyinin yaradılmasına dair fərman imzalamışdı.

Fərmana görə, faydalı qazıntıların yerləşdiyi ərazilər istifadə üçün ayrılarkən bəzən mühafizə və təhlükəsizlik qaydalarına əməl edilmir, torpaqların dövlət əhəmiyyətli magistral neft-qaz və su kəmərlərinin, avtomobil və dəmir yolu körpülərinin yaxınlığında yerləşməsi nəzərə alınmır, müvafiq qurumlarla razılaşmalar aparılmır, rəylər, kommunikasiya xətləri barədə məlumatlar alınmır, coğrafi koordinatlar dəqiqləşdirilmir: "Yerin təkindən səmərəli istifadə edilməməsi, sənaye və tikintidə işlədilən xammal ehtiyatlarının hasilatı prosesində qanunvericiliyin tələblərinin pozulması arzuolunmaz hadisələrin baş verməsinə səbəb olur".

Sənəddən aydın olurdu ki, yeni agentlik qeyd edilən halların aradan qaldırılması, ölkənin milli sərvətlərinin, mineral xammal bazasının qorunması, təbii ehtiyatlardan səmərəli, qənaətlə istifadə olunması, xammala olan tələbatın

ödənilməsi, faydalı qazıntıların çıxarılması üçün torpaq sahələrinin ayrılmasında, yer tək sahələrinin, bununla əlaqədar işlərin dövlət qeydiyyatına alınmasında, yerin təkinin geoloji öyrənilməsində və istifadəsində ciddi qayda yaradılması, qanunvericiliyin tələblərinə, müəyyən edilmiş normalara və standartlara düstər əməl olunması, təhlükəsizliyin və şəffaflığın təmin edilməsi, ətraf mühitin, təbii landşaftın mühafizəsinə dövlət nəzarətinin gücləndirilməsi məqsədilə yaradılıb.

Hazırda Azərbaycanda 238 daş və qum-çınqıl karxanası fəaliyyət göstərir. Yalnız 23 karxanaya qanuni sənədləşmə aparılmaqla işləyir. Monitorinqlər nəticəsində 127 karxanada baş vermiş qanun pozuntusu hallarına görə inzibati protokollar yazılıb, 46 karxananın fəaliyyətində torpaq sahəsinin özbaşına zəbt olunması halları olduğundan tətbiq edilmiş sənədlər tədbir görülməsi üçün hüquq-mühafizə orqanlarına göndərilib. Komitənin məlumatına əsasən, qeyri-qanuni fəaliyyət göstərən karxanalar tərəfindən korlanmış torpaqlar əsasən dövlət mülkiy-

yətine aid çay yataqlarında, bələdiyyələrin kənd təsərrüfatı təyinatlı və vətəndaşların özəl pay torpaqlarına aiddir.

Yeni yaradılan agentlik "Yerin tək haqqında" Qanunda nəzərdə tutulmuş yerin təkindən istifadə növleri üzrə fəaliyyətin tənzimlənməsini, habelə yerin təkinin istifadəsində və mühafizəsində qanunvericiliyə, müəyyən edilmiş standartlara və tələblərə əməl olunmasına nəzarəti həyata keçirəcək, yerin təkindən istifadə ilə bağlı müsabiqə və hərəqlərin keçirilməsini təşkil edəcək, bu sahədə xidmətlər göstərəcək. Hökumət faydalı qazıntı yataqlarının

qanunsuz işlənməsi nəticəsində dəymiş ziyanı görə normativləri, yerin təkinin istifadəyə birbaşa danışıqlar yolu ilə verilməsi hallarının yeni siyahısını 2 ay müddətində prezidentlə razılaşdırmaqla müəyyən etməlidir. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi isə 6 ay müddətində yerin təkinin istifadə orqanlarının iştirakı ilə istismarda olan faydalı qazıntı yataqlarının və qalıq ehtiyatlarının qiymətləndirilməsini təmin etməlidir. Bu tədbirlərin gerçəkləşdirilməsi ölkədə yerin təkindən istifadəni qanun çərçivəsinə salacaq.

□ **E.HÜSEYNOV,**
"Yeni Müsavat"

İlqar Məmmədov Şəkiddə məhkəməsini gözləyir

Natiq Cəfərli: "2 dəfə ailəsi ilə danışmış və vəziyyətinin normal olduğunu söyləyib"

yerdədir. Məntiq və qanunla İlqar Məmmədov yenidən təqsirləndirilən şəxs qismindədir. Yəni o, faktiki olaraq cinayəti sübut edilməyən şəxs olub. Halbuki 5 ildir ki, həbsdədir. Ayın 10-da Apelyasiya Məhkəməsinin ilk iclası olacaq. Hesab edirik ki, bu, hazırlıq iclası olacaq. Hansı məsələlərə baxılıb və qərarın nə olması ilə bağlı ilkin iclasda ip ucları görünəcək. Yeni qrafik müəyyənələşəcək. Biz ümid edirik ki, bu proses çox gecikməyəcək və Şəki Apelyasiya Məhkəməsi ədalətin bərpa olunmasında öz rolunu oynayacaq. Nəticədə Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin qərarları yerinə yetiriləcək. Yeni gözləntimiz bu istiqamətdədir. Ümid edirik ki, İlqar azadlığa çıxacaq. Artıq bu məsələ Azərbaycan üçün də böyük bir problemə çevrilib. İlqar Məmmədov üçün də haqsızlıq davam edir. Çünki o, ailəsindən, dostlarından və işindən 5 il yarımdır ki, uzaqda qalıb. Nəticədə hər kəs gözləyir ki, İlqar Şəki Apelyasiya Məhkəməsinin qərarından sonra evində

olacaq. Buna böyük ehtimallar da var".

N. Cəfərli söyləyib ki, İlqar Məmmədov bir neçə gün bundan öncə evi ilə əlaqə saxlayıb:

"İlqar Məmmədov bu ayın 3-də Şəkiyə aparılıb və ötən günlərdə artıq iki dəfə zəng edərək, ailəsi ilə telefonla danışmış. Gedən günü zəng eləyib məlumat verdi ki, Şəkiyə çatıb. İki gün sonra isə öz növbəsində zəng edib, ailəsi ilə telefonla danışmış. Deyim ki, orada məhbuzların telefonla danışması növbəlidir və hər bir məhbuz həftə ərzində iki dəfə telefonla danışa bilər. İlqar Məmmədov da onlar üçün yaradılan bu imkandan istifadə edib. Bildirib ki, saxlanma şəraitində hər hansı bir problem yoxdur. Ancaq Şəki təcridxanasında ümumi problem odur ki, su yoxdur. Su həftədə iki dəfə olmaqla saatla verilir. Nəticədə isə ciddi su qıtlığı hiss olunur. İlqar Məmmədovun da şikayəti yalnız bununla bağlı olub".

□ **ƏLİ RAİS,**
"Yeni Müsavat"

"Respublikaçı Alternativ" (REAL) Partiyasının həbsdə olan sədri İlqar Məmmədovun azadlığa çıxacağı gözlənilir. Belə ki, İlqar Məmmədovun avqustun 3-də Bakıdan Şəkiyə aparılıb.

Bildirilir ki, avqustun 10-da növbəti təkrar məhkəməsi başlanmalı olan siyasətçi həmin vaxt Şəkiddəki penitensiyar müəssisədə saxlanmalıdır.

İlqar Məmmədovun məhkəmə prosesi avqustun 10-da saat 11:00-da başlayacaq. Onun işinə Şəki Apelyasiya Məhkəməsinə Gündüz Abbasovun sədrlik etdiyi hakimlər kollegiyası baxacaq.

Bu məhkəmə daha öncə də İlqar Məmmədovun şikayətinə baxıb və onun 7 il azadlıqdan məhrum edilməsi haqda hökmü qüvvədə saxlayıb. Ali Məhkəməyə şikayət isə nəticə verməyib - aşağı instansiya məhkəməsinin qərarı dəyişdirilməyib.

Lakin iyulun 16-da Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Plenumu REAL hərəkatının sədri İlqar Məmmədov barədə qərarı elan edib. Qərara görə, Cinayət Məcəlləsinin 220.1 və 315.2-ci maddələrilə məhkum edilməsinə dair cinayət işinin icraatı zamanı "İnsan

hüquqlarının və əsas azadlıqlarının müdafiəsi haqqında" Konvensiyanın müddələrinin pozulmasına dair İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin 16 noyabr 2017-ci il tarixli "İlqar Məmmədov Azərbaycan qanunvericisi" işi üzrə qərarında şərh edilmiş hüquq və azadlıqların pozulması ilə bağlı yeni hallar müəyyən edib. Ali Məhkəmənin Plenumu aşağıdakıları qərara alıb:

"Məmmədov İlqar Eldar oğlunun Azərbaycan Respublikası CM-in 220.1 və 315.2-ci maddələrilə məhkum edilməsinə dair cinayət işi üzrə onun barəsindəki Ali Məhkəmənin Cinayət Kollegiyasının 18 noyabr 2016-cı il tarixli və Şəki Apelyasiya Məhkəməsinin Cinayət Kollegiyasının 29 aprel 2016-cı il tarixli qərarları ləğv edilib".

Cinayət işi apelyasiya qaydasında yenidən baxılması

üçün Şəki Apelyasiya Məhkəməsinə göndərilib. Hüquq müdafiəçiləri açıqlamalarında bildirdilər ki, oktyabr ayına qədər İlqar Məmmədovun azadlığa çıxacağını gözləyirlər. Lakin onların sözlərinə görə, bu ilin dekabr ayına qədər növbəti əfv sərəncamının imzalanacağını düşünmürlər.

Yada salmaq ki, İ. Məmmədov 2013-cü ilin yanvarında İsmayillı hadisələri ilə əlaqədar kütləvi iğtişaşların təşkilində ittiham olunaraq, 7 il azadlıqdan məhrum edilib.

"Yeni Müsavat"a danışan REAL Partiyasının İdarə Heyətinin üzvü Natiq Cəfərli bildirib ki, İlqar Məmmədovun Şəkiddə azadlığa buraxılacağına ümid edirlər: "Hazırda İlqar Məmmədov Şəki Müvəqqəti Təcridxanasında saxlanılır. Orada həm cəzaçəkmə müəssisəsi, həm də istintaq təcridxanası eyni

Rusiyanın Gürcüstana hərbi təcavüzündən 10 il ötür. Gürcüstan ərazilərinin bir hissəsinin ilhaqı, Abxaziya və Cənubi Osetiyadakı separatçı rejimlərin Moskva tərəfindən tanınması ilə bitən "5 günlük müharibə"nin ağır nəticələri hələ də aradan qalxmamış qalır.

Rusiya SSRI-nin süqutundan sonra ilk dəfə məhz Gürcüstanda özünün əsl imperiya xislətini nümayiş etdirdi. Sovetlər Birliyinin çöküşü ilə barışmadığını ortaya qoydu, beynəlxalq hüquqa meydan oxudu. Əfsus ki, o zaman Kremlin təcavüzkar siyasətinin Qərbi tərəfindən yerli şəkildə ciddiyyə alınmaması 6 il sonra digər bir "sözəbaxmaz" postsovet ölkəsinə - Ukraynaya qarşı Rusiyanın müdaxiləsi və Kırımın ilhaqı ilə nəticələndi. Qərb sanki yalnız bundan sonra yuxudan ayıldı və Rusiyaya qarşı sanksiyalar tətbiqinə başladı...

Dünən Avropa Birliyi (AB) "5 günlük müharibə"nin 10-cu ildönümü ilə bağlı bəyanat yayıb. "Yeni Müsavat"ın xarici qaynağa istinadən verdiyi məlumata görə, qurumun xarici siyasət və təhlükəsizlik məsələləri üzrə ali komissarı Federika Moqerininin adından yayılan bəyanatda xüsusi vurğulanır ki, "Bu gün Avropa Birliyi heç vaxt olmadığı qədər Gürcüstanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazi bütövlüyünü və ərazidəki konfliktlərin dinc həll yolunu dəstəkləyir". Bu da qeyd edilir ki, "Bu gün Gürcüstan bölgədə demokratiya örnəyi, region üçün təqlid ediləsi nümunədir".

Yeri gəlmişkən, AB Azərbaycanın da ərazi bütövlüyünə hörmətlə yanaşır. Bunu ötən ay Brüsseldə Bakı ilə imzalanmış ikitərəfli niyyət sənədi bir daha təsdiqlədi. Həmçinin, NATO sammitinin yekun sənədində ölkəmizin ərazi bütövlüyü növbəti dəfə təsbit olundu. Ancaq təəssüf ki, bütün bunlara rəğmən, Avropa, Qərbi işğalçı Ermənistanla, işğalçı Rusiya kimi sərt münasibət bəsləmir. Bu üzdən Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü təmin etmək məsələsində həm "ikili standart" siyasətini, həm də Rusiya amilini nəzərə almaq zorundadır.

Müqayisə üçün: 10 il öncə Gürcüstan "5 günlük maharibə"yə işğalçı Rusiyaya uduzdu. Azərbaycan isə 2016-cı ilin aprelində "4 günlük müharibə"yə işğalçı Ermənistanla qarşı hərbi uğur əldə elədi. Bunun əsas səbəbi, əlbəttə ki, Rusiya amilini düzgün hesablaşmaqla bağlı idi.

Keçən 10 illik zaman kəsiyi də bir daha göstərdi ki, bölgədə işğal problemlərindən qurtulmaq üçün öncəliklə Rusiya faktorunu neytrallaşdırmaq lazımdır. Bu isə Qərbin - ABŞ və AB-nin region ölkələrinə ciddi və real dəstəyi olmadan qeyri-mümkün görünür.

Doğrudur, ötən müddətdə Qərb "5 günlük müharibə"dən nəticə çıxarıb, dərs götürüb. Konkret olaraq, Qərbi, NATO-ya kurs götürmüş Gürcüstanın təhlükəsizliyi ilə bağlı bir sıra mühüm addımlar atılıb, köməkliklər edilib və edilir. Qərb qonşumuz, faktiki, NATO-nun üzvlüyünün bir addımlığına gəlib çıxıb - hərçənd Moskva bunu heç cür həzm edə bilmir və hədə siyasətini davam etdirir. Özü də təkcə Gürcüstana qarşı yox, bütövlükdə bölgə ölkələrinə qarşı.

Kremlədən iki gündə iki xəbərdarlıq - Bakı və Tiflisdən çox, İrəvan hədəfdə...

Bu gün Rusiyanın Gürcüstana hərbi təcavüzündən 10 il ötür; "5 günlük" və "4 günlük müharibə"lərin əsas dərsi və fərqi; Dmitri Medvedyevin ardınca Rusiya XİN rəsmisi də bölgə ölkələrini hədələdi; Azərbaycan prezidentinin Moskva səfərindən əsas gözlənti...

"Gürcüstan və bölgənin digər ölkələri 2008-ci ildə Gürcüstanda baş vermiş hadisələri nümunə götürərək, bu cəza tədbirindən özləri üçün dərs çıxarmalıdır". Bu təhdid xarakterli bəyanatı dünən Rusiya xarici işlər nazirinin müavini Qriqori Karasin "5 günlük müharibə"nin ildönümü ilə bağlı səsləndirib (teleqraf.com).

Karasin hədə tonunu davam etdirərək, qeyd edib ki, Gürcüstan hakimiyyəti vaxtında atdığı addımlara görə təəssüflənməlidir: "Bu hadisələr baş verəndən sonra Mixail Saakaşvili getdi və indi də həmişəki kimi qumar oynayırlar. Hazırda gürcülərin məsuliyyətli lideri yoxdur. 2008-ci ildə qanlı hadisələr baş verdi və iki gənc ölkə ayrıldı, biz onları tanıdıq. İndi də Abxaziya və Cənubi Osetiya ilə mütəfiqlik əlaqələrimizi inkişaf etdiririk. Ümid edirik ki, bundan təkcə Tiflis yox, Qafqazın və dünyanın digər dövlətləri də nəticə çıxaracaqlar".

Diqqət edildisə, Rusiya rəsmisi suveren Gürcüstana hərbi müdaxiləni işğal yox, "cəza addımı" adlandırır. Bu isə o anlamaya gəlir ki, Moskva "5 günlük müharibə"dən əsla düzgün nəticə çıxarmayıb və lazım bildiyi təqdirdə Gürcüstana və ya regionun digər suveren ölkəsinə qarşı eyni təcavüz aktını təkrarlamaq bilər.

Ancaq təkrarlamaq bilərmi? Hər necə olmasa, ötən 10 ildə böyük siyasətdə xeyli "su" axıb. Qərb, ABŞ özü üçün dərslər götürüb. İndi Amerikanın başında liberal və mülayim demokrattlar yox, Rusiyaya qarşı sanksiyalar tətbiq edən radikal respublikaçılar, qırğılardır. Nəhayət, 2008-ci ildən fərqli olaraq, ABŞ, NATO

Gürcüstanda özünə əhəmiyyətli şəkildə yer edib. Orada (Vazianidə) alyansın, faktiki, bazası mövcuddur. ABŞ Senatı isə Gürcüstanı NATO-dan kənar mütəfiq elan edib. Məsələ, fərq həm də bundadır.

Bununla belə, Rusiyaya "havaya atəş açmaqda", öz kiçik qonşularına hədə biçməkdə davam edir. Başqa yolu da yoxdur. Karasindən bir gün qabaq Rusiya baş naziri Dmitri Medvedyev bəyan etmişdi ki, Gürcüstanın NATO-ya üzvlüyü fəlakətli nəticələrə səbəb olacaq. Hansı fəlakətli nəticələrə - bu dəfə Tiflismi işğal ediləcək? Düşünürük. Çünki qeyd edildi artıq, indi nə dünya, Rusiya 10 il öncəki dünya, Rusiyadır, nə də Qərb - ABŞ, AB, NATO. Bunu Kremlə də bilməmiş deyillər.

Söz yox ki, Moskvanın "bölgənin jandarması" olmağa iddialı bu qəbildən bəyanatları Azərbaycanın da milli maraqları əleyhinə yönəlib. Ancaq şübhə yox ki, belə xəbərdarlıqlar ilk növbədə Rusiyanın "ovucu"nda olan Ermənistanla ünvanlanıb. Hər halda, Bakı NATO üzvlüyünə can atmır. Rusiyanın hərbi-siyasi mütəfiqi, forpostu ola-ola "iki stul"da oturmaq siyasəti aparanda Bakı deyil, İrəvandır, "qərbönlü" Paşinyan hökumətidir. Moskvanı ən çox qəzəbləndirən də vassal Ermənistanın riyakar siyasətidir. Kreml bu üzdən Gürcüstandakı NATO təlimlərinə Azərbaycandan çox Ermənistanın iştirakını sinirə bilmir.

Təlimlərdən əvvəl isə Paşinyan NATO-nun iki tədbirində iştirak edib. Bu isə Rusiya tərəfindən narazılıqla qarşılanıb. Xəbər veril-

diyi kimi, artıq XİN rəsmisi Mariya Zaxarova bəyanat yayaraq, buna etiraz bildirib. Rusiyada hesab edirlər ki, NATO-nun Rusiya yaxınlığında təlim keçməsi və bölgə dövlətlərinin bu təlimlərdə iştirakı qorxulu tendensiyadır.

"Görünən budur ki, Paşinyan və Moskva arasında ciddi problemlər yaranıb. Bu problemlər münasibətlərdə bütün istiqamətləri əhatə edir". Politoloq Qabil Hüseyni bu qənaətdədir. Onun sözlərinə görə, Paşinyanın anti-Rusiya addımlarına cavab olaraq, Moskva Ermənistanla satdığı qazın qiymətini qaldıra bilər. "Digər yandan, Rusiya Ermənistanla kreditlə ayırdığı silahların verilməsini dayandırır. Bu fonda Moskva bəyan etdi ki, Azərbaycan Rusiyadan istədiyi silahı ala bilər. Bu onu göstərir ki, Rusiya Cənubi Qafqazda səsini tonunu dəyişib və bu ton Ermənistanla münasibətdə amirənədir. Rusiyanın Azərbaycan münasibətindəki dəyişikliyi də hiss etməmək mümkün deyil", - deyir Hüseynli qeyd edib.

Politoloqa görə, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev qarşıdakı həftələrdə Rusiyaya səfər edəcək və bu səfərdən böyük gözləntilər var: "Bu da Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlıdır. Rusiyanın Azərbaycanla münasibətindəki dəyişikliyi də hiss etməmək mümkün deyil", - deyir Hüseynli qeyd edib.

Təlimlərdən əvvəl isə Paşinyan NATO-nun iki tədbirində iştirak edib. Bu isə Rusiya tərəfindən narazılıqla qarşılanıb. Xəbər veril-

□ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

ABŞ-Türkiyə münasibətlərində "istiləşmə"

Hasan Oktay: "Soyuq savaş" bitib, artıq nə Amerika sonsuza qədər yanında, nə də Rusiya Türkiyəni sonsuza qədər qarşısında görməməlidir"

ABŞ və Türkiyə arasında yüksələn gərginlik səngiyir. Amerikalı rahib Bronsonun həbsinə cavab olaraq ABŞ Maliyyə Nazirliyinin Türkiyəyə qarşı embarqo qərarından sonra Vaşinqton və Ankara arasında danışıqların bərpa olunması xəbəri yayılıb. Türkiyə mətbuatının yazdığına görə, yaxın iki gündə Türkiyədən nümayəndə heyəti yaranmış böhranı müzakirə etmək üçün Vaşinqtona yola düşəcək.

Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi məlumatı təsdiqləməyib. Ancaq buna baxmayaraq, bu xəbər Türkiyə birjallarına müsbət təsir edib. Bir gün əvvəl 1 dollar 5,40 lirə səviyyəsində olduğu halda anlaşma xəbərindən sonra 1 dollar 5,19 səviyyəsinə enib, günorta saatlarında yenidən 5,24-ə qalxsa da, ümumilikdə maliyyə bazarında sabitlik qeydə alınıb.

Hazırda Türkiyə və ABŞ arasında anlaşmazlıq 3 əsas istiqamətdə toplanıb. Birinci istiqamət Türkiyənin Rusiya ilə yaxınlaşması, eləcə də Rusiyadan S-400 Hava Hücumundan Müdafiə Sistemlərinin alınması müqaviləsidir, hansı ki, buna görə Ankara-Vaşinqton xəttində ciddi narazılıq yaranıb.

İkinci mövzu Suriyadakı anlaşmazlıqlar, konkret olaraq ABŞ-ın Suriya kürdləri ilə əməkdaşlıq etməsi, PKK-nın Suriya qolu olan, Türkiyənin terror təşkilatı adlandırıldığı YPG-ni silahlandırmasıdır. Bu mövzu, eləcə də bunun tərkib hissəsi olaraq Menbic rayonunun taleyi ilə bağlı Ankara-Vaşinqton xəttində ciddi soyuqluq qeydə alınıb. Ancaq sonradan iyunun əvvəlində uzun müddət davam edən müzakirələrdən sonra iki ölkə Menbic rayonunun tədricən YPG-dən təmizlənməsi ilə bağlı anlaşma əldə ediblər.

Və nəhayət, son hadisələrin birbaşa səbəbkən olan rahib Bronson. 20 ildən çoxdur İzmirdə yaşayan amerikalı rahib Bronson 15 iyul qiyamında iştirakda ittiham olunur. Onu 2016-cı ildə Türkiyə polisi həbs edib, FETÖ-yə, hərbi çevriliş dəstək verməkdə ittiham olunur. Hətta bir ara Türkiyə mediasında rahibin hazırda ABŞ-da gizləndiyi Fətullah Gülenlə dəyişdiriləcəyi xəbərləri yer almışdı.

Türkiyə-ABŞ münasibətləri düzələcəmi? Həqiqətən də Rusiya və ABŞ anlaşma biləcəmi? İki ölkə münasibətləri əvvəlki vəziyyətinə geri dönə bilirmi? "Kafkassam" Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Hasan Oktay deyir ki, münasibətlərin pozulmasında bir sıra amillər rol oynayır. Ekspertin sözlərinə görə, xüsusən də Suriya siyasəti ilə bağlı əvvəlcə ittifaq qurmaları, daha sonra isə Türkiyənin bu prosesdə zərər görməsi və bundan sonra Suriya siyasətində dəyişməsi Vaşinqton tərəfindən risk olaraq qəbul olunub: "Suriyada Əsəd rejiminin nəzarətindən kənar qalan bölgələrdə Türkiyənin arzulamadığı vilayətlərin təsis olunması Türkiyə-ABŞ münasibətlərini gərginləşdirdi. Və nəticədə Türkiyə Suriyada iki əməliyyat keçirməyə məcbur oldu. Bundan başqa, Türkiyənin Rusiya ilə yaxınlaşması, Rusiyadan S-400 hava hücumundan müdafiə sistemləri alınması Amerika tərəfindən təhdid olaraq qəbul edildi. Və Vaşinqton bunun qarşısını almağa çalışdı".

H.Oktay deyir ki, bu vəziyyət həm də Vaşinqton üçün sınıqlar yaradır. Bu səbəbdən də ekspertə görə, ABŞ istənilən halda Ankaranın müstəqil siyasət aparmasını qəbul edəcəkdir. Eyni zamanda həm ABŞ, həm də Rusiya "soyuq müharibə" dövrünün bitdiyini, yeni dövərdə həm də Türkiyə ilə əməkdaşlıq etmək, onu öz yanında tutmaq üçün çalışacaqlar: "Soyuq savaş" bitib, artıq nə Amerika sonsuza qədər yanında, nə də Rusiya Türkiyəni sonsuza qədər qarşısında görməməlidir. Türkiyə bu mənada özünəməxsus siyasət formalaşdırmağa çalışacaq".

Bu baxımdan H.Oktaya görə, yaxın dövrdə Türkiyə-Amerika əlaqələrində gərginlik yaşansa da, uzun dövrdə xoşniyyətli əməkdaşlıq çərçivəsinə oturmaq: "Türkiyə bir tərəfdən Rusiya ilə isti münasibətlər qurmaqla yanaşı, digər tərəfdən yaxın gələcəkdə Amerika ilə yaranmış problemləri həll etmək üçün aktiv diplomatiya aparır. Bunun gözəl nümunəsi ötən həftə Türkiyə və ABŞ xarici siyasət idarələri rəhbərlərinin görüşləri idi. Bu mənada artıq kəskin soyuqluq dövrünün arxada qaldığını və anlaşma mərhələsinə girdiyimizi dəyə bilər".

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU, "Yeni Müsavat"

Bərdə rayonunda özünü su kanalına ataraq intihar edən xanəndənin qardaşı həbs edilib. "Report"un Qarabağ bürosunun verdiyi məlumata görə, avqustun 2-də Qarabağ su kanalının Ağcabədi rayonu ərazisindən keçən hissəsində meyiti tapılan xanəndə Novruz Hüseynovun 1987-ci il təvəllüdü qardaşı Elçin Məmməd oğlu Hüseynov cinayəti bilib gizlətdiyi üçün saxlanılıb.

Bərdə Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 307.3 maddəsi üzrə cinayət işi başlanaraq istintaq aparılıb və məhkəmənin qərarı ilə onun barəsində 3 ay həbs-qətimkan tədbiri seçilib. E.Hüseynov Gəncə şəhərində yerləşən istintaq təcridxanasına göndərilib.

"Report"un Qarabağ bürosu bu cinayət işi ilə bağlı yeni sensasiya məlumat yayıb. Saytın əldə etdiyi məlumata görə, iyulun 31-də Miryusif Mirizadə həmən Novruz Hüseynovun evinə qonaq gedib.

Ağcabədi rayonu Qiyamadinli kəndi ərazisində fermada yaşayan Hüseynovlar ailəsi hava isti olduğuna görə qonağa yatmaq üçün həyətdə yataq açılıb. Hər iki dost gecə taxtın üzərində yatmalı olublar. Səhərə yaxın N.Hüseynov yatılı vəziyyətdə olan dostu Miryusif Mirizadəyə mətbəx bacağı ilə çoxsaylı zərbələr endirib. Çöldə səs-küyün gəldiyini eşidən Novruzun qardaşı Elçin həyətdə çıxıldığında hər tərəfin qan içində olduğunu və Miryusifin öldüyünü görüb. Bundan bir neçə dəqiqə sonra anası çölə çıxsada bildirilib ki, Miryusifin ürəyi pis olub, şəhərə dərman almağa gedirlər. Bundan sonra meyiti qardaşı ilə birlikdə avtomobilə qoyan Elçin qardaşını hadisə yerindən uzaqlaşdırırsa da özü hadisə yerində qalaraq ərazidə təmizlik işləri apararaq qan izlərini yuyub. Bununla da

Xanəndələrin ölüm işində yeni sensasiya-narkotik, qısqanclıq

İntihar edən Novruz Hüseynovun qardaşının həbsi təsdiqləndi

hadisəni gizlətməyə çalışıb.

Şahidlərin dindirilməsi zamanı məlum olub ki, həm M.Mirizadə, həm də N.Hüseynov narkotik maddə qəbul edirmişlər. Onlar hadisə baş verən gün Ağcabədi şəhərində dostları ilə birlikdə pivə içiblər. Hər iki dost daha sonra narkotik tərkibli "Spais" dərmanı qəbul ediblər.

İlkin araşdırmalara görə,

N.Hüseynovun dostluq münasibətində olduğu Miryusifin öldürməsinə səbəb isə qısqanclıq olub. Belə ki, sənətdə ondan irəlində olması və məclislərə daha çox dəvət olunması Novruzda qısqanclıq yaradıb.

Yada salaq ki, mərhum Miryusif Mirizadənin əmisi Mirsəməd Mirizadə "Yeni Müsavat"ə deyib ki, Novruz Hüseynov hadi-

sədən əvvəl Bakıda maşın alıb və qardaşı oğlundan birgə rayona getmələrini xahiş edib: "Qardaşım oğlundan da xahiş edib ki, maşınla rayona getsinlər. O da xahişini yerinə yetirib. Orada nə baş verdiyini dəqiq bilmirik. Bizim məlumatımız yoxdur".

M.Mirizadə demişdi ki, hadisədən sonra Novruz Hüseynovun qardaşının saxlanması ilə bağlı

onlara hər hansı bir məlumat verilməyib.

Olay baş verəndən sonra hadisənin avtoqəza nəticəsində meydana gəlməsi haqda məlumatlar vardı. Elə mərhum M.Mirizadənin yaxınlarına da belə bir məlumat verilib. Lakin M.Mirizadənin meyiti müayinə edilərkən bədənində xəsarətlər aşkar olunmuşdu. Bununla bağlı M.Mirizadə "Yeni Müsavat"ə demişdi ki, hadisədən sonra onlara qardaşı oğlunun qəzaya düşməsi haqda məlumat verilib: "Ekspertlər isə bədənindəki xəsarətləri görəndən sonra deyiblər ki, bu xəsarətlər avtoqəzalığ deyil. Yeni bıçaqla qətlə yetirilib. Bundan sonra araşdırmağa başlayıblar. Hələlik dəqiq bir məlumatımız yoxdur".

Bundan əvvəl M.Mirizadə azvision.az-a demişdi ki, xəbəri ilk bilən qardaşı olub: "O, keçmiş polis əməkdaşdır. Polis idarəsində Miryusifin soyadından bəliqlər ki, bizim qohumumuzdur. Ona görə də ilk ona zəng ediblər. Daha sonra meyiti Bərdə Polis Şöbəsinin əməkdaşları morqa aparıblar və orada ekspertizə edilib. Miryusifin bədənində ele yaralar var ki, ekspertizadan keçəndə şübhələr doğurub. Müəm-

malar var. Çox dəhşətli vəziyyətdir. Təsəvvür edin, maşın yuvarlanıb, ağacları qıra-qıra gedib. Biz hələ də bilmirik ki, nə baş verib? Qəzadır, yoxsa qətl, bilmirik. Miryusif elə vəziyyətdə idi ki, biz onun meyitinə baxa bilmədik. Araşdırmadan sonra hər şey dəqiq bilinəcək. İlkin araşdırma zamanı Novruz Hüseynovun evində qan ləkələri aşkar edilib. Ehtimal edilir ki, o, sənət yoldaşını öz evində qətlə yetirib, daha sonra izi itirmək üçün onu avtomobilə qoyaraq ərazidən uzaqlaşmağa çalışıb. Hətta yaxınlıqdakı yanacaq doldurma məntəqələrinin kameralarına düşən Hüseynovun qeyd olunan vaxtda avtomobilə tək olduğu gördülənib. Maşının yük yerinə baxış keçirilərkən orada da qan izlərinin olduğu müəyyən edilib. Bu işə onu deməyə əsas verir ki, o, Mirizadəni evdən çıxarkən avtomobilin ağacları çırpaq aşırıb. Bununla xanəndənin qəzada ölümünə dair görüntü yaratmağa cəhd edib. Lakin törətdiyi qətlin üstünün açılacağından qorxan Hüseynov özünü Qarabağ kanalına ataraq intihar edib. Onu intihardan öncə kanalın yaxınlığında olan çoban görüb. Kimliyi açıqlanmayan çobanın sakinlərə dediyinə görə, N.Hüseynov törətdiyi qanlı cinayətdən dəhşətə gələrək "Ay Allah, mən nə etdim?" deyərək qışqırıb".

"Yeni Müsavat"ın əməkdaşı məsələ ilə bağlı Bərdə Rayon Prokurorluğu ilə əlaqə saxlayıb. Prokurorluqdan açıqlama verməyiblər. Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətinə də hər hansı bir şərh verilməyib.

Xatırladaq ki, N.Hüseynov və M.Mirizadə 2015-ci ildə təşkil edilən "Televiziya Muğam Müsəbiqəsi"nin iştirakçıları olublar.

□ **E.MƏMMƏDƏLİYEV, "Yeni Müsavat"**

Hacı Qaliblə Rəsul Quliyevin bağ davası yenidən başladı

Eks-spikerin qardaşı **Telman Quliyev:** "2010-cu ildə bağımızı məhkəmə qətnaməsi ilə icra məmurları alıb özümüzə verdi, amma üstündən 8 il keçəndən sonra mülkümüzü yenə zəbt edib"

Kəçmiş spiker, hazırda ABS-da mühacir həyatı yaşayan Rəsul Quliyev və onun qohumları ilə sabiq deputat Hacı Qalib Salahzadənin bağ davası yenidən başlayıb.

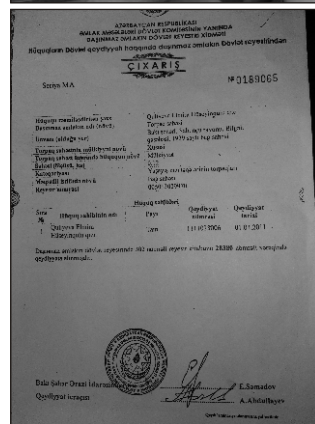
Bununla bağlı Rəsul Quliyevin qardaşı Telman Quliyev və Quliyevlərin nümayəndəsi Nazim Quliyev redaksiyamıza müraciət ediblər.

Telman Quliyev deyir ki, Bilgəh qəsəbəsində yerləşən, Rəsul Quliyevə və onun ailə üzvlərinə məxsus bağ sahəsinin Quliyevlərə 1995-ci ildən məxsus olduğunu təsdiqləyən sənədləri olsa da, 2008-ci ildə Hacı Qalib oranı zəbt edib: "Uzun müddət oradan çıxmırdı və nəhayət, 2010-cu ilin yayında məhkəmə qətnaməsi ilə icra məmurları bağımızı zəbt etdilər. Təhvil-təslim aktı da 27 nəfər adamın şahidliyi ilə bağlandı, təsdiqləndi və bağla bərabər özümüzə verildi. Ötən il bağda mühafizəçi olmayan vaxtda Hacı Qalib oranı yenidən zəbt edib və heç bir qanun-qayda tanımaraq, mülkümüzün qapısını arxadan qaynaqladı. Söhbətə getmişdim ki, belə olmaz, mülkümüzü tərk et, bizi öldürməklə hədələyir. Mən cənab prezident ilham

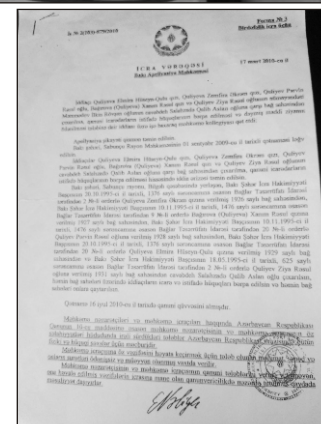

Əliyevdən xahiş edirəm ki, bizim mülkümüzü yenidən zəbt edən

Hacı Qalibin bağdan çıxarılması üçün müvafiq strukturlara tapşırıq

versin". Nümayəndə Nazim Quliyev

isə bildirdi ki, bağ ötən dəfə - 2008-ci ildə zəbt olunarkən Hacı

Qalib oranı tərk etməzdən öncə mülkünü ağaclarını dibindən çıxarıb, bir neçə tikilini uçurub, qapı-pəncərələri dağıyıb aparıb: "Ona görə də biz dəyən ziyanın ödənməsi üçün məhkəməyə müraciət etdik. Maddi və mənəvi ziyana görə 700 min manat təminat tələbi qoymuşduq. Hacı Qalib o zaman deputat idi, bizə acizane şəkildə dedi ki, o iddianı geri götürün, mənə problem yoxdur, o pulu ödəyəcəm. Həqiqətən o məbləğdən hissə-hissə ödəməyə başladı, təxminən 10 faiz ödədikdən sonra biz iddiamızı geri götürdük. Bundan sonra pulu ödəməyi dayandırdı. Bu azmış kimi, yenidən bağımızı zəbt edib, qapısını arxadan qaynaqladı, heç kimi ora buraxmır. Özünü Bilgəhin ağası kimi aparır".

N.Quliyev bildirdi ki, 2010-cu ildə bağ sahəsi boşaldılıb onlara verildikdən sonra daha əvvəllər müəyyən torpaq hissəsi icarə müqaviləsi əsasında olduğundan mülkünü tam özəlləşdirilməsinə qərar verilib: "01.04.2011-ci il tarixdə mülkə tam sahələr üzrə çıxarışlar (kupça) da alındı ki, gələcəkdə hansısa bir mübahisə də yaranmasın. Lakin Hacı Qalib üçün qanunun, sənədin əhəmiyyəti yoxdur, hər halda, özü belə deyir. Biz ölkə rəhbərliyindən xahiş edirik ki, Hacı Qalibin mülkünü qəsb etməsinin qarşısını alınmasında bizə yardım olunsun".

Hacı Qaliblə əlaqə saxlayıb onun mövqeyini öyrənməyə çalışdıq. Lakin sabiq deputatın bəzi bəlli olan nömrəsi aktiv deyildi.

Məsələ ilə bağlı Hacı Qalibin də mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

□ **T.ƏHMƏDLİ, Musavat.com**

Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin güzəştli mənzil satışı sistemində ciddi təkmilləşmələr aparılıb. Bu günlərdə görülən işlərin ictimaiyyətə təqdimatı həyata keçirilib.

ma hallarının aradan qaldırılması üçün resurslar artırılıb. İştirakçı tərəflərlə birlikdə müxtəlif xarakterli testlər keçirilərək mümkün problemlər müəyyənləşdirilib aradan qaldırılıb.

təkliflərimiz nəzərə alınacaq. Hər halda, müavfiq qurumların nümayəndələri onların qəbul ediləcəyini bildirdilər”.

O.Gündüz bildirir ki, təklifləri vətəndaşların məlumatlandırılması, sistemin

cələrə təsir imkanları varmı? O.Gündüz bunu real saymır: “Sistemlə bağlı proseslərə beynəlxalq audit şirkətlərinin də rəyi alınmışdır. Bu, dövlət resursudur. Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar

Avtomobil qatilləri necə durdurmalı?

Xalid KAZIMLI

Hər dəfə harın bir gəncin bahalı avtomobillə ağır qəza törədərək 3-4 adam öldürməsindən, bir o qədərini də şikəst etməsindən sonra mediada, sosial şəbəkədə başlayan ajiotaj ona səbəb olur ki, bir çox harınlar qorxur, özlərini yığıdırırlar.

Bəziləri ağır qəza törədən şəxsin özünün və atasının cəzalandırılmasından ibrət dərsi çıxarır, bəziləri valideynlərinin “bu aralar ağıllı ol” tələbinə müvəqqəti boyun əyir. Hər nədirsə, açıq gözlə belə müşahidə edəndə fikir verirsən ki, başqa günlərdən fərqli olaraq, artıq qəza şəraiti yarada-yarada böyründən şütüyüb gedənlər, işıqforun qırmızı işığında keçənlər, sürət həddi 60 km/saat olan yerlərdə azı 120 km/saat sürəti ilə uçub gedənlər yoxdur.

Ancaq elə ki, ehtiraslar soyuyur, gündəm dəyişir, 3-4 adam öldürən harın gənc barədə müzakirə dayanır, hər şey yenidən başlayır. Yəni yollar təhlükəli olur.

Belələri demək olar ki, hər gün yollarda qəzalar törədirlər, sadəcə, çox zaman ağır tələfat olmur deyə vəziyyətdən çıxır, adları dilə-dişə düşməmiş məsələni yat-yut edə bilirlər.

Onlar potensial qatillərdir. Etdikləri hərəkətin, yüksək sürətin, avtoxuliqanlıqın hər dəqiqə insan ölümü nəticələne biləcəyini bilib-özünü bu “əyləncə”dən, “zövq”dən məhrum etməmək həm də manyaklığın bir növüdür. Bu şəxslər psixopatdırlar - başqa adları yoxdur.

Son günlər şəhərin küçə və yollarında bu cür qudurğan sürücülərin sayı yenidən artıb. Gözlə görünür. İstənilən ağılı başında sürücünü danışdırın, mütləq deyəcəklər: “Bu gün birinin qabağından zorla qaçıb qurtuldum, düz üstümə sürürdü”; “Arxadan az qala belimizə çıxacaqdı, iri maşın idi, bizim də salamat qalmayacaqdı”; “Yol mənim idi, qırmızı işıqda keçib üstümə şığıdı” və sair və ilaxır.

Durum budur. Məhz ona görədir ki, əhalisinin və avtomobilinin sayına görə Azərbaycana tən olan Avropa ölkəsində qəzalar və insan tələfatı 10 dəfə (bəzən 20 dəfə) az olur. Bu, həmin ölkələrdə “günortadan sonra varlanan və avtomobil gören” adamların sayının qat-qat az olması, bir də sürücülük mədəniyyətinin yüksək səviyyəsi ilə bağlıdır.

Bizdə yolları təhlükəli edənlər təkcə sürətli maşınlar sürən imkanlı adamlar deyil. Taksi sürücülərinin tam əksəriyyəti də bu kateqoriyaya aiddir. Nədənə ölkəmizin taksi sürücülərinə elə gəlir ki, bütün hallarda yol onlarıdır, önlərdə hərəkət edən avtomobilləri mütləq ötməlidirlər, sürət həddinin onlara dəxli yoxdur, istədikləri yerdə və istədikləri vaxt avtomobili dayandıra bilərlər və sair və ilaxır. Bu üzəndir ki, Bakı boyda şəhərdə qəzaya uğramamış taksi maşını tapmaq müşkülüdür. Tam əksəriyyəti böyrü-başı əzik, ala-bəzək boyanmış avtomobillərdə xidmət göstərirlər.

Bir də olduqca köhnə avtomobillərdə avtoxuliqanlıq edən, harınlıqda, qudurğanlıqda oliqux züryətindən geri qalmayan imkansız adamlar var. Bəzən görürsən ki, yanı-böyrü, altı-üstü çürümüş, azı 40-50 il ömrü olan, istismar müddəti çoxdan başa çatmış sovet avtomobillərində oturan gənclər özlərini eynilə varlı harınlar kimi aparır, onlar qədər qəza şəraiti yaradır, guya ki, cavanlıq edirlər.

Bu adamları durdurmaq lazımdır. Bu potensial qatillərin qarşısını almaq, onları sürücülük hüququndan məhrum etmək, avtomobillərini qanunsuz idarə etdikləri halda işə qanunun tam ciddiyəti ilə cəzalandırmaq vacibdir.

Bu xüsusda ayrı-seçkilik etmək olmaz. Yeddi il əvvəl içkili halda avtomobil idarə edərək iki nəfərin ölümünə bais olan bir tanışımız var, yeddi ildir cəza çəkir, hələ iki il də çəkəcək, amma 2-dən artıq adamı öldürən elə adam da var ki, artıq azadlıqdadır.

Bu xüsusatları bilən pullu adamlar maşınla adam öldürməkdən qorxmurlar, fikirləşirlər ki, uzağı, bir il yatıb çıxacaqlar. Onlara qəza törətməyin, avtomobillə adam öldürməyin nə qədər ağır cinayət olduğunu, necə ağır şəkildə cəzalandırıldığını başa salmaq gərəkdir.

Yoxsa bu qatillərin əlindən şəhərin, eləcə də ölkənin yollarına çıxmaq mümkün olmayacaq.

Yarımqıq qalan güzəştli mənzil satışı yenidən başlanır

Mütəxəssis deyir ki, sistemə kənar müdaxilə mümkün deyil

Təqdimat Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi (ASAN) tərəfindən təşkil olunub. Tədbirdə ASAN-la yanaşı Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyi (MİDA), Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin rəhbər vəzifəli şəxsləri və mütəxəssisləri, həmçinin ASAN yanında Elektron Xidmətlərin Təşviqi üzrə İctimai Şuranın üzvləri iştirak ediblər.

MİDA-nın yaydığı məlumata görə, “Güzəştli mənzil” sisteminin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsinə həsr olunan görüşdə sistemin dayanıqlı, etibarlı, təhlükəsiz, şəffaf və fasiləsiz iş rejimində fəaliyyətinin təmin edildiyi və mənzillərin seçimi zamanı bərabər şəraitin yaradıldığı, şəffaflığın və operativliyin təmin edildiyi diqqətə çatdırılıb. Bununla yanaşı, Elektron Xidmətlərin Təşviqi üzrə İctimai Şurada bu resursun ilkin təqdimatının keçirilməsinin mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyi vurğulanıb.

Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin nümayəndəsi Ceyhun Salmanov bildirib ki, “Elektron hökumət” portalında (www.e-gov.az) yaradılan “Güzəştli mənzil” elektron sistemi vasitəsilə mənzillərin seçimi zamanı yaranmış nasazlıqların aradan qaldırılması məqsədilə sistemin fəaliyyətinin təmin edilməsində iştirak edən qurumların nümayəndələrindən ibarət İşçi Qrupu formalaşdırılıb və fəaliyyəti Dövlət Agentliyi tərəfindən koordinasiya edilib. Eyni zamanda “Elektron hökumət” portalı tərəfdən müraciətlər üzrə yüklüylüyün paylanması üzrə tədbirlər görüldü, durma-dayan-

Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin (MİDA) nümayəndəsi Elşad Məmmədov isə bildirib ki, istifadəçilərin mənzil seçimi prosesinin bütün mərhələləri ilə yaxından tanış olmasına, elektron imza sertifikatları və ya texniki avadanlıqlardan istifadə bacarıqlarının formalaşdırılmasına nail olmaq məqsədilə sistemin DEMO versiyası hazırlanıb.

İctimai Şuranın koordinatoru Osman Gündüzün “Yeni Müsavat”a verdiyi məlumata görə, güzəştli mənzil sistemi ilə bağlı təqdimat ictimaiyyət nümayəndələrini razı salıb: “Bizə verilən məlumatdan aydın oldu ki, sistem tamamilə yenilənib, təkmilləşmələr aparılıb. Güzəştli mənzil əldə etmək istəyənlər üçün hərtərəfli informasiya bazası yaradılıb. Bizi daha çox interaktiv rəfləri maraqlandırır və prosesi addım-addım izlədik. Biz orada xeyli təkliflər verdik, bildiyiniz kimi, elektron satışın başlaması üçün bir aylıq müddət var. İnanıram ki, bu müddət ərzində bizim

dayanıqlığı, daha ədalətli seçim şəraitinin yaradılması və sair məsələlərlə bağlı olub: “İndinin özündə də demək olmaz ki, sistem tam təkmil bir sistemdir. Məsələn, dağ rayonunda yaşayıb güzəştli mənzil əldə etmək istəyənlə Bakıda eyni arzuda olan şəxs üçün bərabər şəraitin yaradıldığını söyləmək olmaz. Yeni dağda olan şəxslə, tutalım, “Yeni Müsavat”ın redaksiyasında oturan şəxsin internet imkanları eyni deyil. İkincinin interneti daha güclüdür, texniki bilikləri daha genişdir və sair. İmkanları zəif olanlar üçün alternativ seçim imkanı yaradılmalıdır. Düzdür, seçimin online olması artıq təsbit olunub, lakin biz təklif etdik ki, heç olmasa elektron alış etmək üçün hansı texnoloji şərtlərin ödənməsinin gərəkdii əvvəlcədən açıqlansın: kompüter hansı gücdə olmalıdır, internet nə qədər olmalıdır və sair”.

Mütəxəssisin fikrincə, MİDA bu dəfə prosesin uğurla başa çatmasında çox maraqlıdır. Sistemə müdaxilə, nəti-

Nazirliyi, Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidməti kimi qurumlar bu işə hərtərəfli dəstək verirlər. Bir neçə dəfə sınaq da edilib: hansı sayda müraciət olanda nə dəyişikliklər bas verir və sair. Bilirsiniz, Azərbaycanın elektron hökumət quruculuğunda əsas problem müxtəlif qurumlar arasındakı koordinasiya zəifliyidir. Güzəştli mənzil satışı ilə bağlı əvvəlki uğursuzluğun da kökündə bəlkə də bu koordinasiya zəifliyi dayanırdı: MİDA, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidməti ayrılıqda sınaqlar keçirmişdilər, amma bunu birlikdə etməmişdilər. Sevindirici haldır ki, bu dəfə güzəştli mənzil sistemi ilə bağlı effektiv koordinasiya nail olunub. Proses vahid mərkəzdən idarə olunur, hamı birlikdə çalışır. Buna da ASAN nail ola bilib. Hesab edirəm ki, elektron hökumətin qurulması sahəsində belə koordinasiyanın vacib olduğu nöqtələr çoxdur”.

□ **Dünya SAKİT,** “Yeni Müsavat”

Sarmaşıqlar arasında

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

**"Dünya var, vətən boş şeydi,
Bitirən var, bitən boş şeydi!..
Can var, bədən boş şeydi,
Bədən bez içində gizlənilib"**

(Şaiq Vəli)

Azərbaycan radiosu xəbər verdi ki, Ermənistan növbəti dəfə boşalır. Deyir, ilin əvvəlindən oramı daha 10 min erməni tərk edibdir. Hazırda ərəzidə 2 milyon 900 neçə minə erməni qalmışdır. Qaçırlar. Bircə üzü bəri gəlməsinlər.

Bunun 2008-ci ilin avqustundakı rus-gürcü savaşının onilliyinə təsadüf etməsi maraqlıdır. Deməli, biz müdrik addım atmışıq, gözləmişik, Ermənistan özü yavaş-yavaş mövqeləri verəcəkdir, Paşinyan isə axırıncı erməni "boyevik"ini də Köçəryanın yanındakı kameraya salacaqdır. On il qabaq bu vaxtlar isə gürcülərin işi doğrudan çox çətin idi. Saakaşvilinin qalstukunu yeməsi, Tiflisə getmək və Gürcüstanı Putinin əlindən xilas etmək istəyən Fransa prezidenti Sarkozinin başının dəstəsiylə məcburən Gəncəyə enməsi... Eh, nə günlər var idi. İndi isə biz Gəncə hadisələrindən danışırıq. Daha doğrusu, bu cümlənin yeri yoxdur. Temamız ayrıdır. Atalar yaxşı deyibdir, bağban tələsər, armud vaxtında yetişər.

Bizim dözümlü şəkildə, səbirlə lazımı gözləməyimiz nəticəsini verir. Dünən həтта Tovuzda gömrük idarəsində iki işçini rüşvətə görə tutublar! Rüşvət almaqda suçlananlardan biri isə nə az, nə çox - polkovnikdir! Fantastikadır. Kimin ağılına gələrdi... Elə güclü insanların yıxıldığını görürük ki, ağızımız açıq qalır. Bunlar hamısı, əlbəttə, məqsədyönlü, uğurlu daxili və xarici siyasətin nəticəsində olur. Zarafat eləmirəm. Heç buna halım da yoxdur, çünki ağaclarla bağlı kədərli xəbər oxudum. Bircə bu işdə kəskin tədbirlər də görülsə adam həтта YAP emblemindəki ağacın kölgəsinə çəkilməyə razılaşar. Çünki hüquq-mühafizə orqanları ekologiyanın keşiyində ayıq-sayıq durub qum-çınqlı karxanası açan, çaylaqda və dəniz qırağında qanunsuz eşələnən bir neçə müdiri tutsa da ağacları qıranlara qarşı bu amansızlıq yoxdur. Uzağı beş-on manat pul çəriməsi yazırlar, həmin təbiət düşmənləri də işini davam etdirir.

Özü də bu manyaklar ağacların axırına çıxmağın "novator" üsullarına girişiblər. Dibinə sulfat turşusu töküblər qurudurlar. Biləcəridə "Bulaq" restoranının yiyəsi olan bandit keçən aylarda 55 küknarı bu cür məhv eləmişdi. Nəsimi rayonunda 4 ağacın dibinə turşu töküblər. Yasamaldan, Suraxanıdan, Səbəyeldən... vaxtaşırı oxşar xəbərlər gəlir. Bakı iqlim etibarilə faktiki səhrada yerləşir. Burada torpağın humus qatını külək sovrub aparır, Bakıda ağac əmələ gətirmək, yalan olmasın, beş uşaq saxlamaq, BDU-da doktorluq müdafiə etmək, "Məhsul" stadionunda mitinq, nəşriyyatda qəzet (özümüzdə də əlavə edim, obyektiv görünək) çıxartmaq qədər çətinidir. Pakistanda oxumaq istəyən qızların üzünə turşu atan alçaqlar var, bizdə də ağacların dibinə turşu tökən manyaklar. İstəsəniz bunu müsəlman həmrəyliyimizin bir növü kimi qeyd edə bilərsiniz.

Qayıdaq Ermənistanın boşalması, Azərbaycanın dolub-daşması temasına. Sumqayıtdan da xoş xəbər almışıq, deyir orda icra hakimiyyətinin binası öz köhnə görkəminə qaytarılacaqdır. Sən demə, həmin bina hələ sovetin vaxtından tamamilən sarmaşığı içində imiş, lakin 5-10 il qabaqkı icra hakimi sarmaşıqları hansısa üsulla (sulfat olmasın?) qurudub, ondan sonra binanın üzü açılıb. İndi isə orada yenidən sarmaşığı əkilənlər, bir neçə ilə icra hakimiyyətinin əvvəlki görkəminə qayıdacağı proqnoz edilir. Əhsən. Necə gözəl addımdır. Qoy bütün icra orqanlarımız lianalara, sarmaşıqlara bürünsün, şikayətçilər isə Tarzan kimi səslər çıxararaq ümumi şöbəyə hoptanıb şikayətlərini çatdırsınlar. Həmçinin sarmaşığı çox olsa it-qurdan gizlənmək də asan olar. Hələ ki açıq cəmiyyət qurmaq bizə tam yaraşmır, Gəncə iyul hadisələri də bunu göstərdi. Ancaq tək sarmaşığıla iş düzəlmir, yaxşı olar bütün rayon icra hakimiyyəti və bələdiyyələrin qabağında içi su dolu xəndəklər qazılsın. Misal üçün, bir neçə ay qabaq hansısa yaramazlar Biləcəri bələdiyyəsinin sədri Hikmət müəllimi kabinetində döyməyə cəhd etmişdi. O cümlədən pəncərələrdə içi yandırıcı maye dolu küplər saxlamaq yaxşı olardı.

Deyəsən, mövzudan çox uzaqlaşdıq, hamısı Azərbaycan radiosunun hikmətindədir. Adamı qanadlandırır, pərvazlandırır.

Son illərdə Azərbaycanın yerləşdiyi bölgədə dövlətlərin apardıqları nüfuz savaşı durmadan güclənir. Təsirlərini bölgənin digər ölkələrinə qarşı artırmaq istəyən iri güclər həm bir-birini sıradan çıxarmağa çalışırlar, həm də nisbətən kiçik dövlətləri nəzarətlərinə keçirməyə cəhdlər edirlər.

qurmağa çalışır, əməkdaşlığı genişləndirmək istəyir. Amma Ermənistanla bağlı əks mənzərəni görürük. Bu ölkənin digər dövlətlərə faydası yoxdur. Hər bir dövlət çalışır ki, Ermənistan-dan kənar dursun, ona çox yaxınlıq etməsin. Çünki ermənilərin münasibətlərdən sui-istifadə etdikləri artıq hər kəsə məlumdur. Mənfur ölkənin gözügötürməzliyi, hansı problemlər yaratdığı da sirr deyil. Bu baxımdan hesab edərəm ki, Azərbaycanın

balanslı siyasət apararaq, öz mənafelerini qoruyaraq, tezliklə torpaqlarını azad etməlidir. Bunun üçün də ilk öncə təbii müttəfiqimiz Türkiyə ilə hərbi ittifaq qurub, Azərbaycanda Türkiyə hərbi bazalarının yerləşməsinə icazə verməliyik. Rusiya və İranla dövlət sərhədlərimizi türk ordusu ilə birlikdə müdafiə etməliyik. Bununla da ciddi təhlükəsizlik kəməri ilə özümüzdü müdafiə etmiş olacağıq. Bu

cək. Rusiya-İran-Ermənistan təhlükəsinin qarşısını almaq və bu təhlükəni dəf etmək üçün balanslı siyasətimizi davam etdirib, təbii müttəfiqimiz Türkiyənin yanında olmalıyıq. Son zamanlar böyüyən Türkiyənin yanında olmaq Azərbaycan üçün artıq zərurətdir. Türkiyə-Rusiya yaxınlaşmasından Azərbaycan istifadə etməlidir. Bu yaxınlaşma Azərbaycan üçün həmişə xeyirli olub. Rusiya-Ermənistan gərginliyindən

Azərbaycanın olduğu bölgə

qaynayıp-Bakı özünü belə qorumalı...

Təkə Xəzərin hüquqi statusu ilə Xəzəryanı ölkələr arasındakı mübarizə buna əyani sübutdur. Azərbaycanın belə bir təhlükəli regionda yerləşdiyi hər zaman gündəmdədir. Belə vəziyyətdə rəsmi Bakının hansı dövlətin yanında yer alması, mövcudluğunu qorumaq üçün hansı siyasətə üstünlük verməsi barədə ən müxtəlif fikirlər önə çəkilir.

Politoloq Tofiq Abbasovun qənaətinə görə, Azərbaycanın siyasəti çoxşaxəlidir: "Bizə doğma, yaxın kateqoriyalara bölünən sistem yoxdur. Ermənistanı çıxmaq şərti ilə bölgədə bizə düşmən ölkə yoxdur. Hər bir dövlətlə əlaqələr qurmalıyıq. Dövlətlərin qoşulduqları bloklarda özünün xüsusiyyətləri var. Bir çoxlarından biz tranzit ölkələr kimi istifadə edirik. İqtisadi, ticari əlaqələrimizin çox yüksək olduğu bölgə dövlətlər də var. Münasibətlərimizin səviyyəsinə görə dövlətlər bir neçə kateqoriyaya bölünür. Rəsmi Bakı çalışır ki, onsuz da gərgin vəziyyətdə olan bölgədə problemləri artmasın, eyni zamanda olan problemin həllinə çalışsın. Bölgə dövlətlərinin Ermənistan istisna olmaqla, hər biri ilə bərabər şəkildə bütün sahələrdə əlaqələr qurulur, sabitlik qorunur. Ermənistanla olan düşmənçilik bəzi hallarda hansı problemləri yaratdığına göstərir. Əgər ermənilərin ərəzi iddiaları, saxtakarlıqları olmasaydı, Azərbaycan bu dövlətlə də münasibətlərini quracaqdı, onlardan da fayda, səmərə götürmək yerinə düşəcəkdə. Mənfur qonşu demək olar hər bir dövlətlə özünü qarşı-qarşıya qoyub. Bu baxımdan Azərbaycan onlar üçün təhlükəli dövlətə çevrilib. Bu da ermənilərin öz seçimidir. Müharibələrin bölgəyə nə kimi problemlər gətirdiyi göz önündədir. Ən çox Ermənistanın özü bu qarşıdurmadan əziyyət çəkir. Azərbaycanın mövqeyi bölgədə, dünyada elədir ki, bir çox ölkələr bizimlə münasibətlər

Tofiq Abbasov: "Rəsmi Bakı çalışır ki, onsuz da gərgin vəziyyətdə olan bölgədə problemləri artmasın"
Əhəd Məmmədli: "Böyüyən Türkiyənin yanında olmaq Azərbaycan üçün artıq zərurətdir"

mövqeyi örnək ola bilər. Biz ayrı-seçkilik etmirik, əksinə, bərabər hüquqlu münasibətlərə daha çox üstünlük veririk. Eyni zamanda münasibətlərdən necə yararlanmaq istəyimizi hər zaman nümayiş etdiririk. Bunun faydası da göz önündədir. Əldə etdiyimiz potensial da açıq görünür. Bunun təhlükəsizlik və digər məsələlərdə müsbət rol oynadığını təsdiqləyirik. Bölgədə Azərbaycana, Ermənistan istisna olmaqla, düşmən ölkə yoxdur. Düzdür, qonşuluq münasibətlərində vaxtaşırı problemlər yaranır. Bu baxımdan tarixçilər, diplomatlar bildirirlər ki, ən yaxşısı ada dövləti olmaqdır. Amma dərinə gedəndə görürük ki, dörd tərəfi su olan ada dövlətlərinin belə problemləri var, çətin günlər yaşayırlar. Sadəcə, problemlərin üzərində çalışıb aradan qaldırmaq lazımdır. Məsələn, İran, Türkmənistan kimi bölgə dövlətləri ilə problemlərimiz var idi. Amma son vaxtlar bunlar getdikcə aradan qaldırılır. Artıq Xəzərdə olan neft-qaz yataqlarının birgə işlənməsini nəzərdən keçiririk. Türkmənistanın özü Azərbaycana tərəf döndü".

"Sivilizasiyalar və konfliktlər" Analitik Mərkəzinin rəhbəri Əhəd Məmmədli Azərbaycanın yürütdüyü balanslı siyasətin doğru olduğunu söylədi: "Tarix boyu yerləşdiyimiz torpaqlar uğrunda həmişə açıq və gizli şəkildə mənafə savaşı gedib. İndi də elədir. İstər Cavanşir, istər Rəsulzadə, istərsə də, indiki dövrdə Azərbaycan balanslı siyasət aparıb. Bu başa düşüləndir. Azərbaycan kimi kiçik ölkələr hər kəsi hesaba alıb buna uyğun siyasət aparmağa məc-

təhlükəni biz daim yaşamışıq. Taleyimiz belədir. Nə vaxta qədər torpaqlarımızı azad edib xərindən erməni dövlətini silməyəcəyik? Nə vaxta qədər ki, Rusiya və İran kimi hələ də Azərbaycanın müstəqilliyini həzm etməyən şahin dövlətlərlə həmsərhəd olacağıq, söylediyiniz təhlükə daim bizi izləyə-

də istifadə etməliyik. İrəni məsafədə tutub, dostluq mesajlarını verməliyik. Və ən əsası Ermənistanla blits-kriqə hazırlamalıyıq. Fikrimcə, tez zamanda Azərbaycan torpaqlarını azad etməyə başlamasa, bu tarixi anı itirəcəyik".

□ **Cavanşir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Avropa İttifaqı "Pul ver, vətəndaşlıq al" prinsipinə qarşı
Avropada MDB vətəndaşlarına verilən "qızıl pasport"ları azaltmaq istəyirlər

Avropa Komissiyası MDB ölkələri vətəndaşlarına daşınmaz əmlak alınması və ya investisiya qoyulması qarşılığında verilən pasport və yaşamaq üçün icazələrin sayını azaltmaq niyyətindədir.

"Report"un verdiyi məlumata görə, bu qərar "qızıl" sənədlərin çirklə pulların yuyulması və Avropa İttifaqının (AI) təhlükəsizliyinin pozulması üçün təhdidlər olması ilə bağlıdır.

Ədliyyə üzrə avrokomissar Vera Yurovanın sözlərinə görə, yeni direktivlər artıq payızda hazırlanaraq nəşr olunacaq.

"Avropa Komissiyası verilən "qızıl pasport"ların sayının artımından çox narazıdır", - o deyib.

Qeyd edək ki, bezi AI ölkələrində "qızıl" viza və pasport qaydası qüvvədədir: daşınmaz əmlak almaq və ya dövlət iqtisadiyyatına əhəmiyyətli investisiyalar qoymaq müqabilində yaşayış icazəsi və ya vətəndaşlıq almaq mümkündür.

Komissarlar Avropa ölkələri arasında xüsusilə Kipr, Yunanistan və Maltanı, "qızıl sənədlər"in sahibləri arasında isə Rusiya, Çin və MDB ölkələrinin vətəndaşlarını qeyd ediblər.

20 ildən artıqdır ki, Xəzər dənizinin hüquqi statusu ilə bağlı sahilıyını dövlətlər danışıqlar apar-salar da, nəticə əldə olun-mur. Xüsusilə də məsələ ilə bağlı İran və Rusiya razılı-ğa gələ bilmirlər. Nəticədə 20 ildən çoxdur ki, Xəzər dənizinin dibi bölünməz olaraq qalır. Ekspertlər bildirirlər ki, son danışıq-lardan belə görünür ki, artıq məsələ öz həllini tap-maq üzrədir. Bəs Xəzərin statusu məsələsi həllini ta-parsa, Azərbaycanın qa-zancı nə olacaq?

edilmiş neft bazaları qorunub saxlanılacaq. Kim onu kəşf edib və istismara hazırlayıbsa, bu, onun da əmlakı hesab ediləcək. Uzun illərdir hamı hesab edirdi ki, Xəzər 5 dövlət arasında beynəlxalq hüquq normalanna əsasən bölünəcək və hər bir dövlət özünə aid olan hissədə dənizin səthindən və dibindən istifadə edəcək. İndi qəbul edilən konvensiyaya isə belə demir və düşünürəm ki, mübahisələr davam edəcək. Xəzərdə ədalətli bölgü olmadığı müddətdə status məsələsi də açıq olaraq qalacaq".

Politoloq bölgü sonrası Azərbaycanın vəziyyəti barədə danışıb:

qamda bu məsələlərin heç birinə aydınlıq gətirilmir. Xəzərdə Azərbaycanın böyük neft yataqları var və bunlardan bəziləri mübahisəlidir. Məsələn, "Günəşli" yatağına Türkmənistan da iddia edir və oranı "Sərdarabad" adlandırır. Bu məsələdə Türkmənistanla Azərbaycan arasında mübahisə qalır. Status məsələsi həll edilərsə, hər bir ölkənin milli sektoru müəyyənləşər və bu cür münasibətlər də aradan qalxar. Hesab edirəm ki, bu qayda üzrə status məsələsi öz həllini taparsa, dövlətlər arasında xoş münasibətlər yaranar. Təəssüf ki, bu məsələdə

Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov "RIA-Novosti"yə müsahibəsində deyib ki, bir neçə ildir ki, həyata keçirilmiş böyük işlər Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiya layihəsini razılaşdırmağa imkan verən nəticəyə gətirib.

Onun sözlərinə görə, bu, Qazaxıstanda keçiriləcək Xəzəryanı dövlət başçılarının 5-ci zirvə toplantısında imzalanması üçün bütün lazımi şərtləri yaradıb.

Xəzəryanı ölkələrin Xəzər dənizində üçüncü ölkələrin hərbi iştirakına icazə verilməməsi barədə razılaşmasından danışıq XİN başçısı bildirib ki, tərəflər konvensiyada müəyyən edilmiş müddəalara tam sadıq qalmalıdır: "Xəzər dənizində sərhədyanı olmayan ölkələrin silahlı qüvvələrinin iştirak etməməsi belə maddələrdən biridir. Ümumilikdə, sənəd Xəzər dənizinin sülh, mehriban qonşuluq, dostluq və əməkdaşlıq zonası olduğunu bildirir. Xəzər dənizi ölkələrimizin imkanlarını genişləndirərək birləşdirən, milli iqtisadiyyatı inkişafı etdirmək üçün optimal şərait yaradan körpüdür və belə də qalmalıdır".

"Yeni Müsavat" a danışan politoloq Qabil Hüseynli bildirib ki, konvensiyada əslində Xəzərin dibinin bölünməsi məsələsi dəqiq müəyyənləşdirilmir:

"Yeni Xəzərin hansı prinsiplər üzrə bölünməsi məsələsi açıq olaraq qalır. Ancaq konven-

Rusiya Xəzərdə hərbi üstünlüyünü artırır-bölünməyən hələ çox şey var...

Politoloq: "Danışıqlar aparılsa da, hesab edirəm ki, Xəzərin statusu məsələsi yenə də açıq olaraq qalacaq"

siyada daha çox müəyyən dövlətlərin maraqlarına uyğun olaraq Xəzərin ümumi şəkildə hər-bisizləşdirilməsi məsələsi ortaya atılır. 3-cü dövlətin hərbi dəniz qüvvələrinin bu ərazilərə gəlməməsi məsələsi də müzakirə obyektidir. Əlbəttə ki, orada Xəzərin ekoloji problemləri məsələsi də var ki, buna aid də ayrıca müddəə mövcuddur. Hesab edirəm ki, bu konvensiyanın qəbul edilməsi müsbət addım olsa da, Xəzərin problemlərini tam həll etmir. Məsələn, Xəzərin təkin-dən qazıntı yataqlarının çıxarılması, eləcə də fauna və floradan istifadə edilməsində hansı prinsiplərdən istifadə məsələsi açıq qalır. Bir zamanlar müzakirə edilən Xəzərin orta xətt prinsipi üzrə bölünməsi məsələsi bu gün artıq gündəmdə deyil. İranın, hətta Türkmənistanın da təkidi ilə məsələ həll edilməmiş qalır.

Düşünürəm ki, Xəzərin yekun olaraq tam bölünməsi hələ uzun müddət dövlətlər arasında müzakirə obyektinə olacaq".

Politoloq söyləyib ki, konvensiyada yer alan üçüncü qüvvə məsələsi Rusiyanın diktəsinin məhsuludur:

"Xəzərdə hərbi donanma saxlanılması məsələsinə işarə edilsə də, əslində Xəzəryanı dövlətlərin donanma yaratmasına etiraz yoxdur. Çünki bu gün Xəzərdə Rusiyanın çox böyük hərbi dəniz donanması var. Özü də sovet dövründə saxlanılan hərbi qüvvələr kiçik donanma hesab olunurdusa, artıq Xəzərdə Rusiyanın saxladığı dəniz donanması bütün parametrlərinə görə hərbi dəniz donanmasının göstəricilərinə malikdir. Onların sualtı qayıqları belə var. Hətta quru səthinə çıxıb hərbi desant gəmiləri, göyertəsinə ver-

tolot götürə bilən gəmiləri mövcuddur. Bu donanma əslində təhlükəlidir. Çünki buradakı texnika vasitəsilə nüvəbaşlığı yüklənmiş raketlərlə 2-3 min kilometr məsafədə olan hədəfi vurmaq mümkündür. Suriyadakı müəyyən qüvvələr də elə Xəzərdən atılan raketlər vasitəsilə sıradan çıxarıldı. Bununla da Rusiya öz əzələ nümayişini məhz Xəzərdə göstərmiş oldu. İndi isə Rusiya hərbi dəniz qüvvələrinin mərkəzinin Həştərxandan Kaspiyə köçürülməsinin özü çox şeyə aydınlıq gətirir. Bununla da görünür ki, Rusiya Xəzər üzərindəki hərbi nəzarəti bütövlüklə öz üzərinə götürməyə çalışır. Hətta xeyrixah məqsədlərlə bura gəlməyə çalışan hərbi qüvvələrə qadağa qoyulur. Nəticə etibarilə Xəzər və xüsusilə də onun səthi Rusiyanın nəzarətinə keçmiş olur. Doğrudur, indiyə qədər Xəzərdə kəşf

Qabil Hüseynli

"Düşünürəm ki, Azərbaycan tam umduğunu əldə etməyib. Yeni Xəzərin milli sektorlara bölünməsinin tərəfdarı idi. O zaman isə çox maneəsiz sürətdə Xəzərin təbii ehtiyatlarından da sərbəst surətdə istifadə edə bilərdi. Hazırkı mə-

İran və Rusiyanın qeyri-konstruktiv mövqeyi problemlərin həllinə əngəl törədir. Ona görə də, yuxarıda da qeyd etdiyim kimi, hələ məsələ bir qədər də uzanacaq".

□ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"

Avropa İttifaqı ilə imzalanacaq "böyük saziş" də nələr var...

Elxan Şahinoğlu: "İmzalanacaq sazişdə bu bəndlərin yer alması nəzərdə tutulmayıb"

Xarici işlər naziri Elmar Məmmədovun son açıqlamaları gündəmə çevrilib. Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında imzalanacaq saziş ətrafında tərəflər arasında danışıqların necə getdiyinə toxunan XİN rəhbəri "böyük saziş" in əldə olunacağına anonslarını verib.

E.Məmmədovun "böyük saziş" dedikdə nələri nəzəri tutduğu bəzi suallar doğurmaqla yanaşı, geniş müzakirələrə yol açdı. Şimal qonşumuz Rusiya faktoru burada daha çox önə çəkilir və Kremlin rəsmi Bakı ilə Avropa Birliyi arasında əldə oluna biləcək bu sazişdən böyük narahatlıq keçirəcəyi qeyd olunur. Bunun da Azərbaycan-Rusiya əlaqələrinə ciddi təsir edə biləcəyi vurğulanır.

Nazirimizin son açıqlamalarında əsas diqqətçəkən fikirlər isə bunlardır: "Azərbaycanın xarici siyasət kursu "və ya-və ya" prinsipi əsasında deyil, balanslaşdırılmış, çoxvektorlu və inklüziv xarakter daşıyır. Əminlik ki, bu kursa sadıqlıq öz bəhrəsini verməyə davam edəcək və bizim xalqımı-

zın, ümumilikdə regionun xeyrinə xidmət edəcək".

E.Məmmədovun "və ya-və ya" prinsipi dedikdə nələrə diqqət çəkdiyi barədə çoxsaylı mülahizələr mövcuddur.

Qərb Universitetinin Təbii-qə Politologiya Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu hesab edir ki, Elmar Məmmədov "böyük saziş" deyərək Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında imzalanması nəzərdə tutulan strateji sazişə ehyam vurur: "Nazir bunu niyə "böyük saziş" adlandırır, bu bir az qəribədir. Bizdən əvvəl Avropa İttifaqı ilə Gürcüstan, Ukrayna, Moldova, hətta Ermənistan saziş imzalayıblar. Birinci 3 dövlətin imzaladığı sazişin qarşısında "assosiativ" ifadəsi yer alıb. Gürcüstan, Ukrayna və Moldovanın Avropa İttifaqı ilə imzaladıqları

saziş daha dərin əhəmiyyət kəsb edir. Birincisi, bu 3 dövlət qarşılıqlı Avropa İttifaqına üzvlük hədəfini qoyublar. İkincisi, imzalanan sazişlərdə nəticədə bu dövlətlərin sakinləri Avropa İttifaqı dövlətlərinə vizasız gediş imkanına malik olacaqlar. Azərbaycanla imzala-

nacaq sazişdə bu bəndlərin yer alması nəzərdə tutulmayıb. Yeni rəsmi Bakı nə Avropa İttifaqına üzvlüyü, nə də ki, vizasız gediş-gəlişi qarşısına məqsəd qoyub. Elmar Məmmədov həmişəki kimi mücərrəd ifadələrdən istifadə edir. Sadəcə, deməli idi ki, imzalanan saziş-

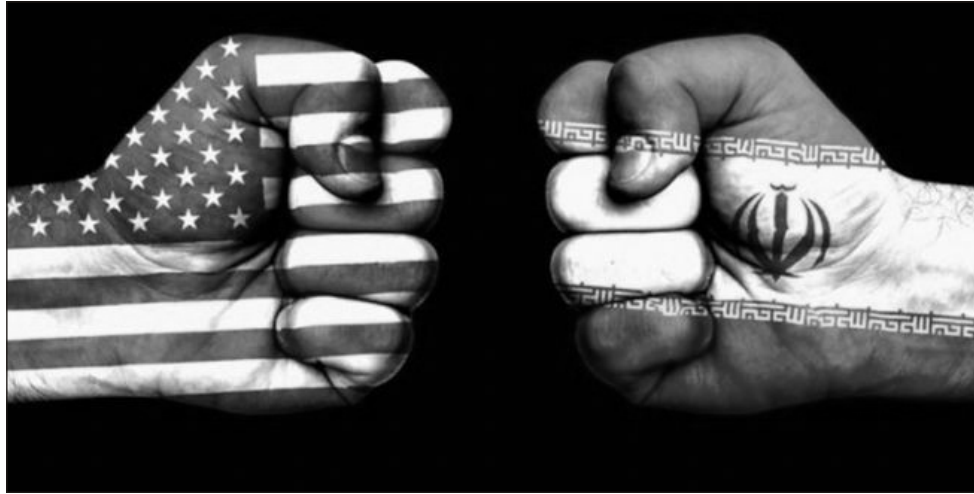
də qarşılıqlı surətdə vizanın ortadan qaldırılması nəzərdə tutulmayıb. Yəni hətta saziş imzalanırsa belə Azərbaycan vətəndaşlarının ukraynalılar və gürcülər kimi Avropa ölkələrinə vizasız getmələri mümkün olmayacaq. Yalnız xüsusi imtiyazı olan vətəndaşlarımız sadə-

leşdirilmiş viza ilə Avropaya səfər edə biləcəklər. Bu isə çoxluq demək deyil".

Politoloq onu da bildirdi ki, Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə imzalayacağı saziş Rusiyanın narahatlığına səbəb ola bilər: "Rusiya NATO-ya rəqib, bəzən isə düşmən təşkilat kimi baxır. Rusiya qonşu ölkələrin NATO-ya üzvlük istəklərinə qarşı çıxır və bu ölkələri hədələyir. Azərbaycanın isə NATO üzvü olmaq kimi hədəfi yoxdur. Avropa İttifaqı daha çox iqtisadi və siyasi birlikdir və Azərbaycan bu birləşmənin iqtisadi tərəfi ilə əməkdaşlıq etmək istəyir. Bunu Rusiya da edir. Bütün hallarda Azərbaycanın Avropa ilə inteqrasiyaya can atması təqdirləyicidir. Türkiyə və Rusiyanın xaricində Azərbaycanın iqtisadi və ticarət tərəfdaşları Avropadadır. Azərbaycan bir neçə ildə sonra Avropa ölkələrinə qaz satacaq. Bütün bu amilləri nəzərə alaraq Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə dərin inteqrasiyanı nəzərdə tutan saziş imzalamasına ehtiyacı var".

□ Cavanşir ABBASLI,
"Yeni Müsavat"

Avqustun 7-dən etibarən Amerika İrana qarşı sanksiyaları rəsmən bərpa etdi. Dövlət Departamentinin siyasi planlaşdırma üzrə direktoru Brayan Huk bəyan edib ki, sanksiyalar İranın avtomobil sektoruna, həmçinin, qızıl və digər metalların satışı sahəsinə tətbiq edilməyə başlayıb.

Sanksiyalarla əlaqədar olaraq İranın alüminium, polad, qrafit, kömür, həmçinin sənaye müəssisələri üçün kompyuter proqramlarının ticarəti dayandırılacaq. İranın enerji və bank sektorunu əhatə edəcək sanksiyaların ikinci mərhələsi 4 noyabrda qüvvəyə minəcək. Dövlət katibi Mayk Pompeo deyib ki, ABŞ İranı hərbi fəaliyyətdən geri çəkənmək üçün sanksiyaları tam qüvvəsi ilə tətbiq etmək niyyətindədir.

Pensilvaniya Universitetinin siyasi elmlər professoru Yan Lastik "Amerikanın Səsi"ne bildirib ki, sanksiyalar İran iqtisadiyyatına ağır zərbə vuracaq. Bununla bərabər, o əlavə edib ki, bu, Rusiya və Çinə Tehranla daha yaxın əməkdaşlıq etmək imkanları yarada bilər.

Rəsmi Vaşinqtonun bu qərarının ardından əsas diqqətçəkən durum Avropa İttifaqı (Aİ) daxilində yaranıb. Bərpa edilən sanksiyalar birliyi iki hissəyə bölüb. Avropa Birliyinin xarici siyasət üzrə ali nümayəndəsi Federika Moqerini AB troykası adlandırılan üzv üç ölkənin xarici işlər nazirləri ilə birgə bəyanat verərək ABŞ-ın İrana yeni sanksiya tətbiqini səhv olaraq qiymətləndirib. Bəyanatda nüvə müqaviləsinin dünyada nüvə silahlarının yayılmasının qarşısının alınmasında "açar amil" olduğu bildirilib.

Bəyanatda həmçinin bu səbəbdən AB-nin yenilənən qadağa qanunu tətbiq edərək İranla ticarət edən firmaların ABŞ-ın sanksiyalarının təsirlərinə qarşı mühafizə altına alınacağı vurğulanıb.

Al avqustun 7-dən etibarən Avropa şirkətlərini ABŞ-ın İrana qarşı sanksiyalarından qoruyacaq. Bunu Avropa Komissiyasının rəsmi nümayəndəsi Mina Andreyeva bildirib. Ekspertlər yaxın həftələrdə yeni sanksiyaların xarici şirkətlərə də tətbiq olunacağını proqnozlaşdırır. Hələlik amerikalılar avropalılarla danışıqlar zamanı sanksiyaların necə tətbiq olunacağını açıqlamayıb. Aİ daxilində yaranan ikitərəfli rəsmi Tehranın vəziyyətini bir az yüngülləşdirəcəyi bildirilir.

Sanksiya qərarının ardından Ağ Ev rəhbəri Donald Tramp İrana qarşı sanksiyaların şərtlərinin pozulmasının qarşısını almaq məqsədilə yeni qərarname imzalayıb.

Yeni qərara görə, İranın ABŞ dolları və metallardan istifadəsinə imkan verilməyəcək. Həmçinin İranın enerji sektoruna, ABŞ-ın "qarasıyahı"sındaki İran vətəndaş-

ları getdikcə geniş vüsət almaqdadır. ABŞ-ın məqsədi İrana qarşı birbaşa hərbi müdaxilənin riskli olacağını, çox vaxt və böyük xərclər hesabına başa gələcəyini, ABŞ-ın dünyadakı nüfuzuna xələl gətirəcəyini nəzərə alaraq onu daxilədən zəiflətmək, əhalinin sosial-iqtisadi vəziyyətini pisləşdirib onları hökumətə qarşı iğtişaclara təhrik etməklə rejim dəyişikliyinə nail olmaqdır".

Ekspertin qənaətinə görə, Aİ ciddi şəkildə ABŞ-ın bu qərarına müqavimət göstərə bilməyəcək: "Avropa Birliyi ölkə-

İran üçün çətin dönmə başladı - sanksiyalar işə düşdü

ABŞ İrana qarşı planlarını sona çatdırmaqda, Tehran isə müqaviməti davam etdirməkdə ısrarlıdır

larına, nəqliyyat və gəmi inşasına dəstək verənlər də sanksiyaya məruz qalacaqlar.

Bundan başqa, İranın avtomobil sənayesinə ehtiyat hissələri satan, xidmət göstərən, həmçinin İran məhsullarını daşıyanlar da cəzalandırılacaq.

5 noyabr 2018-ci ildən sonra İran Milli Neft Şirkəti, Naftiran Ticarət Şirkəti və İran Mərkəzi Bankına sponsorluq edən, maddi və texnoloji dəstək göstərənlərə də sanksiya tətbiq olunacaq.

Tramp bildirib ki, bir çox beynəlxalq şirkətin İrandan çıxacağı xəbəri onu olduqca məmnun edib: "Bəzi ölkələr İrandan xam neft idxalını azaldacaqlarını və ya tamamilə dayandıracaqlarını açıqlayıblar. Biz bütün dünyanı

İranı iqtisadi blokada salacaq addımlar atmağa çağırıraq".

Göründüyü kimi, ABŞ İrana qarşı tətbiq edilən bu qərarlarda iştirak etməyən, yaxud rəsmi Tehranla iqtisadi əlaqələri davam etdirəcək ölkələri və həmin ölkələrə məxsus şirkətləri dolayısı ilə təhdid edir. Bu da İranın yerləşdiyi region ölkələrinin hər birini, o cümlədən Azərbaycanı da yaxından narahat edir. Rusiya, qardaş Türkiyə kimi regionun güclü ölkələrinin İranla əlaqələri davam etdirəcəkləri şübhə doğurmur. Türkiyə bir müddət öncədən öz mövqeyini açıqlayıb. Rəsmi Bakının burada hansı siyasəti aparmalı olduğu barədə səslənən fikirlər isə birmənalı deyil.

Beynəlxalq əlaqələr üzrə

mütəxəssis Nəzakət Məmmədova cənub qonşumuza qarşı sanksiyaların bərpası ilə beynəlxalq sistemdə yeni mərhələnin başladığını düşünür: "6 avqust ABŞ-ın Xirosimaya atom bombası atdığı gündür. Lakin bu gün hər hansı bir ölkəni çökdürmək üçün atom bombası atmağa ehtiyac yoxdur. Ən güclü vasitə onun iqtisadiyyatını zəiflətməkdir. Prezident Trampın İrana qarşı Obama dövründə dondurulmuş sanksiyaları bərpa etməsi isə təkcə bu iki ölkə arasında deyil, bütövlükdə beynəlxalq sistemdə yeni bir mərhələnin başlanğıcıdır. Tramp may ayının 8-də ölkəsinin nüvə sazişini denonsasiya edərək İrana qarşı yeni sanksiyaların qarşıda 90 gün ərzində qüvvəyə minəcəyini bəyan etmişdi və bu xə-

ber dünya üçün gözənilməz olmadı. Tramp müqavilədən çıxdıqlarını bəyan edən günün səhəri-may ayının 9-da ölkənin Ali dini rəhbəri Ayətulla Xameneyi öz twitter səhifəsində yazmışdı ki, Tramp Yaxın Şərqi 7 trilyon pul sərf etdikləri barədə ərəb ölkələrinə 2 məktub göndərmiş və əvəzində onlardan ABŞ siyasətinə dəstək istəyir. İran tərəfi onlarda Trampın məxfi məktublarının surəti olmasını iddia edərək qeyd edirdi ki, Amerika alçaldılmış kölələr istəyir. Amerika mətbuatı da İran kəşfiyyatının əldə etdiyi iddia

ları getdikcə geniş vüsət almaqdadır. ABŞ-ın məqsədi İrana qarşı birbaşa hərbi müdaxilənin riskli olacağını, çox vaxt və böyük xərclər hesabına başa gələcəyini, ABŞ-ın dünyadakı nüfuzuna xələl gətirəcəyini nəzərə alaraq onu daxilədən zəiflətmək, əhalinin sosial-iqtisadi vəziyyətini pisləşdirib onları hökumətə qarşı iğtişaclara təhrik etməklə rejim dəyişikliyinə nail olmaqdır".

Ekspertin qənaətinə görə, Aİ ciddi şəkildə ABŞ-ın bu qərarına müqavimət göstərə bilməyəcək: "Avropa Birliyi ölkələri ABŞ-ın bu qərarına qətiyyətlə etiraz etsələr də, çox böyük ehtimalla ona qarşı kəsərlilik şəkildə müqavimət göstərməkdə çətinlik çəkəcəklər. Avropa İnvestisiya Bankı Avropa müəssisələrinin İrandakı layihələrini dəstəkləməkdən imtina edib. Doğrudur, ABŞ və İran arasında ticarətin həcmi böyük deyil və 2017-ci ildə 20 milyard avro olub. Sanksiyalar hələ ki iki dalğadan ibarətdir. Birincisi, maliyyə transaksiyalarının bloklanması, ikinci noyabrda gələn dalğa isə İranın neft-qaz sektoruna olan sanksiyaları nəzərdə tutur. Lakin Avropa Birliyi ABŞ sanksiyalarının bloklanması nəzərdə tutan qərarı qəbul etməmişdir və qərar 7 avqustdan qüvvəyə minir. Sanksiyalarda iki əsas məqsəd var: İranın dövlət büdcəsinin gəlirlərini azaldaraq əhalinin maddi vəziyyətini ağırlaşdırmaqla onları hökumətə qarşı iğtişaclara təhrik etmək və İranın Yaxın Şərqi istilacı xarici siyasət yeritməsinin qarşısını almaqla İsrail və digər ABŞ müttəfiqlərinin İranın yerini tutmasına kömək etmək. Türkiyə, Rusiya sanksiyalara qarşı çıxır. Azərbaycan da qonşuluqda gərginlik ocağı yaranmasını istəmir və hər zaman olduğu kimi, konstruktiv mövqeyindən geri çəkilmir. Görünür, ABŞ bu dəfə İrana dair planlarını sonadək yerinə yetirməmiş sanksiyaları dayandırmayacaq. Rejim dəyişikliyi, liberalların ölkədəxili siyasətdə üstün mövqeyə gətirilməsi, mühafizəkarların sıxışdırılması, İranın ABŞ-ın Yaxın Şərqi müttəfiqlərinə təhlükə törətməyəcək qədər zəifləməsi, yaxud güzəştlərdən gəderək geri çəkilməsi ABŞ-ın minimum nail olmaq istədiyi hədəflərdir. Maksimum hədəflər isə onun Böyük Orta Şərqi planına uyğun olaraq parçalanması ola bilər və bu, çox riskli plandır. İran hələ ki müqavimət göstərməkdə qərarlıdır. Yəqin ki, o, gücünün yetdiy qədər ABŞ-ın təzyiqlərinə qarşı duruşu gətirməyə çalışacaq".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Azərbaycan Dağlıq Qarabağ konfliktinin sülh danışıqları ilə həllinə sadıqdır, bir şərtlə ki, bu danışıqlar danışıq xətrinə aparılmasın, konstruktiv mahiyyət daşıсын. Xarici işlər naziri Elmar Məmmədyanovun "RIA Novosti"yə son müsahibəsinin qayəsində məhz bu ismarış durur. Azərbaycanın XİN başçısı bir daha bəyan edib ki, Bakı dialoqa açıqdır, lakin danışıqlarda işğaldan azad edilmə prosesinin başlaması hədəflənməlidir.

Əfsus ki, işğalçı ölkədə hakimiyyət dəyişsə də, İrəvanın Qarabağ konfliktinin həllinə baxışı dəyişməz qalır. Üstəlik, bu yanaşma bir az da radikal çalar alıb. Yeni baş nazir Nikol Paşinyanın separatçı rejimi bir-başına danışıqlara qoşmaq cəhdindən hələ də əl çəkməməsi bunun bariz təzahürüdür. Bu günlərdə o da bir daha bəlli ol-

du ki, erməni ictimai-siyasi fikri işğal faktını heç cür yaxına buraxmır, Azərbaycanın işğal edilmiş torpaqlarını "azad edilmiş ərazilər" kimi təqdim edir, bunun əksini - yeni gerçəyi söyləyənlərə isə üsyan püskürülür, onları az qala, xain elan edir.

Hələ harasıdır, hətta Naxçıvanı Ermənistanla birləşdir-

Kazimirovdan Qarabağ açıqlaması - "Bakıdan xahiş etdim ki..."

"Ermənilər və azərbaycanlılar arasında Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin yaranmasının əsas səbəblərindən biri Sovet İttifaqının dağılması idi". Bunu Rusiyanın ATƏT-in Minsk Qrupundakı ilk həmsədr Vladimir Kazimirov deyib (teleqraf.com). Kazimirov hesab edir ki, 1994-cü ildə Ermənistan və Azərbaycan arasında əldə edilmiş atəşkəs anlaşmasında onun və Rusiyanın böyük rolu olub.

"Bunun üçün Bakıdan xahiş etdim. Son nəticədə - 1994-cü ildə tərəflər arasında atəşkəs rejiminin tətbiq edilməsinə nail olduq. İndi isə münaqişənin yaranmasından dördüdə bir əsr keçir. Hadisələrin inkişafını da nəzərə alsaq, Rusiya bu prosesi yaxından izləmək məcburiyyətindədir. Şadam ki, Minsk Qrupunun üç həmsədr - Rusiya, ABŞ və Fransa bir sıra məsələlərdə fərqli baxışları olmasına baxmayaraq, Qarabağ münaqişəsinin həlli üzərində işləyirlər. Lakin düşünürəm ki, münaqişənin müharibə ilə həlli yolu yoxdur, Azərbaycan da 1990-cı illərlə müqayisədə böyük hərbi gücə malik olmasına baxmayaraq, məsələnin dinc yolla həllinin tərəfdarıdır", - deyərək qeyd edib.

Kazimirov hakimiyyət dəyişikliyi baş vermiş Ermənistanın münaqişədəki rolundan da danışıb: "Son vaxtlar Ermənistanında daxili vəziyyət yenidən mürəkkəbləşib, ölkənin siyasi liderləri arasında uçurumlar var. Ən azı münaqişənin həlli üçün ortaq yanaşma ortaya qoymaq lazımdır. Buna görə də Nikol Paşinyan, Robert Köçeryan və Serj Sərkisyan tezliklə görüşməlidirlər. Onlara dil tapmaq üçün heç bir tərcüməçi lazım deyil. Qüvvələrin birləşməsi bölgədə təhlükəsizliyin yaradılması üçün vacibdir".

İşğalçıya qarşı "qamçı" siyasəti - vaxt limiti bitir

Bakıdan İrəvana daha bir xəbərdarlıq: uzunmüddətli atəşkəs böyük sülhə gətirmirsə, böyük müharibəyə gətirəcək; politoloq: "Ermənistan ciddi düşünməli və seçim etməlidir..."

məklə bağlı növbəti sərəsəm bəyanatlar səslənməyə başlayıb. Halbuki dünya birliyi, Ermənistanla gizli-açıq havadarlıq edən dövlətlər belə, ən azından, Dağlıq Qarabağ ətrafındakı 7 rayonu işğal edildiyini danmır, etiraf edirlər. Qarabağda dair BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 məlum qətnaməsində əksini tapmış işğal faktı da öz yerində.

Problemə belə xəstə təkəkkürlü baxışa malik bir düşmənlə hansısa dinc, konstruktiv sülh danışıqları aparmaq, əlbəttə ki, qəliz məsələdir. İşğalçı tərəfə hakimiyyət dəyişikliyi baş verib deyərək, düşünmək üçün vaxt verməyin də artıq anlamı qalmır. Belə qənaət hasil olur ki, xəstə təkəkkürlü bu millət yalnız Azərbaycan əsgəri ağıla gətirib gerçəyə tapırıra bilər. Yeni işğalçı tərəf bizzə müharibədən savayı yol saxlamır. Belədə Bakının İrəvana sülh çağırışlarının anlamı qalır mı?

Bir politoloq şərhini təqdim edirik.

"Son vaxtlar danışıqları pozitiv istiqamətə apara biləcək kifayət qədər siyasi bəyanatlar olub". "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bunu axar.az-a E. Məmmədyanovun "RIA Novosti"yə müsahibəsində Qarabağ münaqişəsinin həlli prosesinə dair fikirlərinə münasibət bildiren sabiq dövlət müşaviri Qabil Hüseynli deyib.

Politoloq Elmar Məmmədyanovun müsahibəsində irəli sürdüyü təklifləri kifayət qədər konstruktiv sayır: "Bu təkliflər ətrafında erməni tərəfi ciddi düşünməli və seçim etməlidir. Çünki danışıqlar prosesi gündəlikdən çıxarılsa, onda danışıqların alternativ meydana gələcək ki, bu da ermənilər üçün heç əlverişli olmayacaq. Azərbaycan tərəfi indiyədək nizamlaşma prosesində qət edilmiş məsafənin üstündən xətt çəkməmək şərti ilə bu proseslərin davam etdirilməsini istəyir. Danışıqlar prosesi danışıqlar naminə aparılmamalıdır. Substantiv danışıqlar dedikdə biz danışıqlar prosesinin ardıcıl surətdə davam etdirilməsi, ortaya konkret müzakirə məsələlərinin çıxarılması və müzakirədə irəliyə doğru addımlar atılmasını nəzərdə tuturuq. Ermənistanın buna hazır olub-olmadığını demək çox çətinindir. Çünki Ermənistan siyasi rəhbərliyi tez-tez öz fikrini dəyişir".

Politoloq münaqişənin həlli üçün vaxtaşırı müsbət istiqamətdə səslənən beynəlxalq səviyyəli bəyanatlara toxunaraq deyib: "Bunlardan biri NATO-nun zirvə toplantısında səsləndirilib və burada münaqişənin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə əsaslanmaqla həll edilməsi vurğulanıb. Avropa Birliyi də dəfələrlə ərazi bütövlüyümüzü tanıdığını və Dağlıq Qarabağ probleminin ərazi

bütövlüyü çərçivəsində həll edilməsini tələb edib. Yeni beynəlxalq hüququn əsas prinsipi sayılan ərazi bütövlüyü məsələsi bu gün gündəmdə olan məsələlərdən biridir. Bu məsələnin həlli istiqamətində lazımı addımlar atılmalıdır".

Ermənistanın indiyədək konstruktiv danışıqlardan qaçdığını söyləyən sabiq dövlət müşaviri də təəssüflə qeyd edir ki, Ermənistanın hazırkı rəhbərliyi hərdəmxəyal, eyni zamanda radikal xətt tutmağı özünə adət etmiş adamlardır: "Onlar beynəlxalq ictimai fikri belə, qətiyyətlə nəzərə almaq niyyətində olmadıqlarını sübut edirlər. Bütün bunları nəzərə alaraq, qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan tərəfi Ermənistanın konstruktiv təkliflər gözləyir. Yeni işğal faktorunu aradan qaldıra biləcək təkliflər müzakirə olunmalıdır".

Ancaq belə görünür ki, Ermənistan rəhbərliyi indi də növbədənənar parlament seçkilərini bəhanə edib vaxtı, daha doğrusu, işğal rejimini (status-kvonu) uzatmağa çalışır. Xəbər verildiyi kimi, erkən seçkilərin keçirilməsi təxminən gələcək ilin aprel-may ayına nəzərdə tutulur. Bu da o anlama gəlir ki, həmin zamanadək hazırkı hakimiyyət də daxil, işğalçı ölkənin bütün siyasi qüvvələri Qarabağ məsələsində populist, radikal mövqə sərgilə-

yəcək, hər hansı güzəştə yaxın buraxmayacaq ki, cəmiyyətin gözündə reytingi aşağı olmasın.

Bu vəziyyətdə Azərbaycan üçün 2016-cı ilin aprelindəki kimi, lokal hərbi əməliyyatlar keçirib, düşməni vaxtaşırı cəzalandırmaqdan savayı yol qalmır. Yalnız bu halda canlı və maddi itkiləri artan ermənilər anlayacaqlar ki, konfliktin həllini uzatmaq yox, yaxınlaşdırmaq lazımdır və bu, seçkilərdən, deputat mandatı almaqdan daha vacib məsələdir. Əks halda, Bakı hərbi yolla, "addım-addım" taktikası ilə, "qamçı" siyasəti ilə öz ərazilərini geri almağa davam edəcək.

Sülh danışıqlarında bu il də müsbətə doğru dönüş olmazsa, proseslərin böyük müharibə istiqamətində inkişaf edəcəyi də istisna olunmur. Bu yöndə hərbi və siyasi analitiklər artıq neçə vaxtdır xəbərdarlıqlar etməkdədirlər.

Söz yox ki, məsələdə Rusiya amili az önəm daşımır. Ancaq Moskvada da yəqin fərqləndirirlər ki, atəşkəs, işğal rejimi sonsuzadək sürə bilməz. Uzunmüddətli atəşkəs böyük sülhə gətirmirsə, böyük müharibəyə gətirəcək. Üçüncü variant mövcud deyil. Azərbaycanın baş diplomatının "RIA-Novosti"yə müsahibəsi də əslində düşmənin son dəfə götür-qoy edib düşüncənin son dəfə götür-qoy üçün Bakının göndərdiyi siq-naldır...

35 minə yaxın şəxsin pensiyası artırıldı

Yaşa görə pensiya təyin olunduqdan sonra azı 6 il işləmiş və hazırda da işləyən 35 minə yaxın şəxsin pensiyası orta hesabla 137,5 manat artırılıb.

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin İctimaiyyətə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, "Əmək pensiyaları haqqında" Qanununa 37.3.1-ci maddəsinə 1 iyul 2017-ci il tarixdən edilmiş dəyişikliklərə əsasən, yaşa görə pensiya təyin olunan şəxs işləməkdə davam edərsə, hər 6 ildən bir onun əmək pensiyasının məbləği yenidən hesablanır.

Bildirilib ki, həmin şəxsin fərdi uçot sistemindəki fərdi şəxsi hesabında sonra azı 6 ildə ödənilən sosial sığorta haqqı müqabilində toplanan pensiya kapitalı 72-yə (yeni 6 il, 12 ay) bölünərək onun pensiyasının üzərinə əlavə olunur.

Bununla əlaqədar ötən ilin 1 iyul tarixindən Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun şəhər və rayon şöbələrinə yaşa görə pensiya təyin edildikdən sonra azı 6 il işləmiş və hazırda da işləməkdə davam edən əmək pensiyaçısı kimi 35 minə yaxın şəxs müraciət edib. Onların əmək pensiyasının qanunvericiliyə uyğun qaydada yenidən hesablanaraq artırılması təmin olunub.

Yenidən hesablanma nəticəsində həmin vətəndaşların pensiyalarının məbləği orta hesabla 137,5 manat artıb.

Qurban bayramında iki dövlət qurumu birgə fəaliyyət göstərəcək

"Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi avqustun 22-23-də qeyd olunaçaq Qurban bayramı ilə əlaqədar ciddi tədbirlər həyata keçirir".

"Report" xəbər verir ki, bunu nazir müavini İlham Quliyev bildirib.

Onun sözlərinə görə, təmsil etdiyi qurum bayramda ət kəsiminin həvalə edildiyi Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi ilə birgə fəaliyyət göstərəcək: "Nazirlik tabeliyində olan təsərrüfatlardan imkan daxilində erkək heyvanların bazara çıxarılmasına, orada formalaşacaq işçi qrupunda nümayəndələrimizin iştirakının təmin edilməsinə çalışacaq.

Bundan əlavə, müəyyən iş adamlarına müraciət edilib ki, bayram ərəfəsində satışa sağlam heyvanlar çıxarılınsın. Çalışın ki, Qurban bayramının yüksək səviyyədə təşkil edilməsi üçün Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi ilə birgə fəaliyyət göstərsin".

İrəvanda çörək bahalaşdı

Ermənistan paytaxtının bəzi mağazalarında bir kiloqram çörəyin qiyməti 10 dram (0,02 ABŞ dolları) miqdarında artıb, digər un məmulatlarının qiymətində isə 20 dram (0,04 dollar) artım olub.

Bu barədə "Report" "Sputnik"ə istinadən xəbər verir.

Şəhərin bəzi mağazalarında isə çörəyin qiyməti dəyişməz qalıb, lakin bəzi növ un məmulatlarının qiyməti artıb. İstehlakçılar bunu onun qiymətinin artması ilə izah ediblər.

Eyni səbəbdən Nor Nork rayonundakı mağazaların birində zavod çörəyinin qiyməti qalxıb. Özəl çörəkbişirmə sexləri çörəyi köhnə qiymətə satır.

Ermənistanda İqtisadi Rəqabət Qorunması üzrə Dövlət Komissiyasından bazarda onun qiymətinin qalxmadığına dair məlumat verilib.

Azərbaycanın qeyri-neft ticarətində əsas tərəfdaşları olan üç ölkədə ciddi iqtisadi təlatümlər baş verir. ABŞ sanksiyaları üzündən Rusiya iqtisadiyyatı çalxalır. Eyni zamanda İranda iqtisadiyyat böyük böhrana girməkdədir. Ölkədə çox ciddi dollar qıtlığı yaşanır, yerli pul sürətlə ucuzlaşır. Bundan əlavə, Türkiyə lirəsinin rekord düşüşü davam edir. Artıq 1 dollar 5,3 lirə ətrafındadır, avro isə 6 lirəni keçib.

Üç böyük ticarət tərəfdaşımızda baş verən proseslər Azərbaycan iqtisadiyyatına, milli valyutanın məzənnəsinə hansı təhlükələri yaradır? Hökumət, konkret olaraq Mərkəzi Bankın manatın məzənnəsinə təzyiqləri azaltmaq üçün hansı addımları atabilir?

Sosial İnkişaf Mərkəzinin rəhbəri, iqtisadçı-ekspert Vüqar Bayramovun fikrincə, lirənin ucuzlaşması Türkiyə-ABŞ münasibətlərinin gərginləşməsi fonunda Ağ Evin rəsmi Ankaranın 2 təmsilçisinə sanksiya tətbiq etməsi və bu siyahının genişlənməsi riski ilə bağlıdır: "Təbii ki, beynəlxalq maliyyə qurumlarının Türkiyə iqtisadiyyatı ilə bağlı proqnozlarının çox da nikbin olmaması da lirəyə təzyiqlər artırır. Qardaş ölkədən valyuta axını da müşahidə edilməkdədir. Avronun ucuzlaşması isə 18 Avrozonada ölkəsinin bu ilin birinci yarısı üzrə makroiqtisadi göstəriciləri elan etməsi ilə bağlıdır. Nəticələrin gözləntiləri doğrultmaması kontekstində dolların dünya bazarında digər valyutalara nisbətən möhkəmlənməsi də avronun kursuna təzyiqlər yaradır".

Qonşu ölkələrdəki valyuta krizisi fonunda manatın məzənnəsi necə dəyişəcək? V. Bayramovun sözlərinə görə, Azərbaycan Dövlət Neft Fondu iyul ayında 536,6 milyon dollar məbləğində satış etdiyini açıqlayıb:

"İyun ayında 439 milyon dollar satılan fondan ötən ay valyuta satışını 22 faiz artırıb. Bütövlükdə, 2018-ci ilin 7 ayı ərzində isə Neft Fondu 3 milyard 511,1 milyon dollar satıb. Ötən ilin eyni dövründə bu rəqəm 1 milyard 940 min manat idi. Yeni bu ilin 7 ayında Neft Fondu əvvəlki ilin uyğun dövrü ilə müqayisədə 1,8 dəfə çox dollar satıb. Bu isə Azərbaycanda 2018-ci ildə dollara tələbin artmasından xəbər verir. İdxalın artması fonunda bu ay da dollara tələbin yüksək olacağı gözlənilir.

Bütövlükdə, manatın məzənnəsi Mərkəzi Bankın mövqeyindən asılı olsa da, neftin qiyməti və ticarət tərəfdaşlarımız içərisində Rusiya rublu milli valyutamızın kursuna birbaşa təsir göstərir. Rusiya Azərbaycanın qeyri-neft ixracatında 34 faiz paya malik olmaqla ixrac etdiyimiz ağır məhsulların 90 faizə yaxını alır. İqtisadiyyatımızda aparıcı olan neft sektoru məşğulluğun 7 faizini formalaşdırdığından bizim üçün 1,5 milyard dollarlıq illik qeyri-neft ixracatı məşğulluğun, xüsusən də regionlarda iş yerlərinin saxlanması baxımından çox vacibdir. Bu baxımdan, manatın məzənnəsində neftin qiyməti həlledici olsa da, qeyri-neft

Ətraf dövlətlərdə maliyyə böhranı manata təzyiqləri artırır

Vüqar Bayramov: "Məzənnə Mərkəzi Bankın siyasətindən asılı olacaq"

ixracatı baxımdan yeganə faktor deyil. Yeni Rusiyadakı iqtisadi vəziyyətin necə dəyişməsi bizim valyuta bazarımız üçün az təsirli deyil. Türkiyə isə qeyri-neft ixracatımızın 26, ümumi ticarət dövriyyəyimizin isə 13 faizini formalaşdırır. Amma rublla müqayisədə Azərbaycan Mərkəzi Bankının lirənin manata təsirlərini marjinalaşdırmaq imkanları daha genişdir. Lakin eger lirə daha kəskin ucuzlaşarsa, o zaman Mərkəzi Bank fərqli ssenarilər həyata keçirməlidir".

Ekspertə görə, növbəti aylardan dekabrda dollara tələbin artacağı gözlənilir: "Bu, özəl və dövlət müəssisələrinin xarici borc öhdəliklərini yerinə yetirməsi, idxalın artması və səfərlərin çoxalması kimi faktorlarla bağlıdır. Amma yenə də manatın məzənnəsi birbaşa Mərkəzi Bankın siyasətindən asılı olacaq. Neftin mövcud qiymətini məqbul hesab edən Mərkəzi Bank valyuta bazarında dominantlığını qoruyub saxlayır. Bununla belə, bütün bunlara və eləcə də elə baş bankın özündən gələn açıqlamalara baxmayaraq, Mərkəzi Bank tam üzən məzənnə rejiminə keçməyə heç də tələsmir".

□ DÜNYA, "Yeni Məsəvat"

Gömrük rüsumları artırıldı - qiymətlərə nə təsiri olacaq?

Vahid Əhmədov: "Dövlət büdcəsində gömrük ödənişlərinin məbləği artırıldığı üçün gömrük tərəfindən mənbə axtarıldı və nəticədə tapıldı"

Baş nazir Novruz Məmmədov Dövlət Gömrük Komitəsinin, İqtisadiyyat Nazirliyi və Maliyyə Nazirliyi ilə razılaşdırılmış təklifini nəzərə alaraq "Gömrük yığımının məbləğləri"ndə dəyişikliklər edib.

Nazirlər Kabinetinin verdiyi məlumata əsasən, gömrük rüsumları artırılıb.

Belə ki, "Gömrük yığımının məbləğləri"ndə aşağıdakı dəyişikliklər edilib:

Qeyd edək ki, dəyişikliklə "Gömrük yığımının məbləğləri"ndə 2.1.5-2.1.7-ci yarımbəndlər əlavə edilib. Bununla da gömrük dəyəri 100 000 manatdan yuxarı və 500 000 manatadək olan mallar üzrə 300 manat, gömrük dəyəri 500 000 manatdan yuxarı və 1 000 000 manatadək olduqda 600 manat, gömrük dəyəri 1 000 000 manatdan yuxarı olduqda 1000 manat ödəniləcək.

Xatırladaq ki, Nazirlər Kabinetinin 2016-cı il, 26 aprel tarixli 168 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş və hazırda qüvvədə olan gömrük yığımının məbləğləri

aşağıdakı kimidir:

Gömrük dəyəri 1 000 manatadək olduqda 10 manat, gömrük dəyəri 1 000 manatdan yuxarı və 10 000 manatadək olduqda 50 manat, gömrük dəyəri 10 000 manatdan yuxarı və 50 000 manatadək olduqda 100 manat, gömrük dəyəri 100 000 manatdan yuxarı və 500 000 manatadək olduqda 275 manat rüsum ödənilir.

Yeni qərarla yük və minik avtomobilləri, mikroavtobus və avtobuslar üçün rüsum 30 manata, digər avtonəqliyyat vasitələri üzrə 25 manata qaldırılıb.

Belə ki, indiyə qədər yük və minik avtomobilləri, mikroavtobus və avtobuslar üçün 20 manat, digər avtonəqliyyat vasitələri üçün 15 manat rüsum tələb edilirdi.

Qərar 30 gün sonra qüvvəyə minəcək.

Deputat Vahid Əhmədov unical.org-a müsahibəsində bu qərarı qiymətləndirib. "Azərbaycanda gömrük yığımının məbləğləri 50 faiz artırılıb. Bu, daxili bazarda qiymətlərə necə təsir göstərəcək" sualına iqtisadçı deputat belə cavab verib: "Ümumi götürüldükdə, buna 50 faiz artım demək olmaz. Malın dəyərindən asılı olaraq, gömrük rüsumlarının qiymətləri dəyişəcək. Burada 10, 15, 25 manat artım var. Əlbəttə, bu qərar gömrükdən keçən bütün mallara şamil edilir. Bu, gömrük yığımı üçün yaxşı olsa da, bazara müəyyən qədər təsir edəcək. Düzdür, Azərbaycanda idxal-ixrac əməliyyatlarında, ixrac idxalı üstələyir. Hardasa, ölkəmizdə istehsal da var. Bütün bunlara baxmayaraq, xaricdən Azərbaycana kifayət qədər məhsul idxal edilir. Ona görə də gömrük rüsumları artırıldığı üçün həmin malların dəyərində müəyyən qiymət artımı baş verəcək. Yeni bunun hansı səviyyədə olacağını bazar göstərəcək. Ümumi götürəndə, əlbəttə, Azərbaycanın daxili bazarındakı qiymətlərə təsiri qaçılmazdır".

"Bildirilirdi ki, yığımın artırılması manatın dəyərini dollara kursuna uyğun qorunub saxlanması ilə əlaqədardır. Bu fikirlər nə qədər realdır" sualına V.Əhmədov belə cavab verib: "Gömrük yığımının artırılmasının mərkəzində tam başqa məsələ durur. Birincisi, bu il üçün dövlət büdcəsində gömrük ödənişlərinin məbləği artırılıb. Bu məbləğin dövlət büdcəsinə yığılıb, köçürülməsi üçün gömrük tərəfindən mənbə axtarıldı və nəticədə tapıldı".

□ DÜNYA, "Yeni Məsəvat"

Ermenistanın keçmiş prezidenti Robert Köçeryanın apelyasiya şikayətinə avqustun 9-da baxılacaq. Musavat.com bu barədə erməni mediasına istinadən xəbər verir. Köçeryanın vəkili Aram Orbelyan da məlumatı təsdiqləyib.

Qeyd edək ki, 28 iyulda həbs edilən R.Köçeryanla bağlı seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin dəyişdirilməsi üçün 45 deputat Baş Prokurorluğa müraciət edib. Məhkəmənin Köçeryanla bağlı müsbət qərar verəcəyi az inandırıcı olsa da, Rusiyaya ümid edənlərin gözləntiləri var. Keçmiş prezident 1 mart 2008-ci ildə İrəvanda baş verən qanlı hadisələrə görə ittiham olunur.

Görünən budur ki, Ermənistanın Paşinyan əleyhdarları, həmçinin "Qarabağ klani" Rusiyanın baş diplomatı Sergey Lavrovun İrəvana xəbərdarlığından sonra aktivləşib. Nikol Paşinyan güc nümayişi üçün 17 avqustda İrəvanda mitinq keçirib, 100 günlüyü ilə bağlı hesabat verməyə hazırlaşdığı ərafədə "Qarabağ klani" da fəallaşmış. Paşinyan ölkədəki rəqiblərini tam çökdürməklə gələn il keçiriləcək növbədənəkar parlament seçkilərinə rahat şəkildə getmək və parlament çoxluğunu ələ keçirib hökumətini möhkəmləndirmək istəyir. Lakin onun planından xəbərdar olan Rusiyadan qeyri-rəsmi səviyyədə xəbərdarlıqlar gəlməkdədir.

"Ermənistanı keçiriləcək seçkilər Rusiyanın maraqlarına cavab verməyəcəyi təqdirdə, bu, ən müxtəlif nəticələrə gətirib çıxara bilər". Avropa.info xəbər verir ki, bu fikri Rusiya Dövlət Dumasının MDB, Avrasiya inteqrasiyası və həmvətənlərlə iş üzrə komitənin sədrinin birinci müavini Konstantin Zatulın "Exo Moskva"ya açıqlamasında deyib. "Ermənistanı düşünməlidirlər ki, baş nazir Nikol Paşinyan hansı seçimi edəcək? Əgər seçkilər Rusiyani qane etməyəcək və narahat edəcək səviyyədə olacaqsa, o zaman baş nazirin hərəkətləri Rusiya tərəfdən tənqidlərə məruz qalacaq. O zaman seçkilərin nəticələri müxtəlif xarici və daxili situasiyaların yaranmasına gətirib çıxara bilər"-K.Zatulın vurğulayıb. Zatulın əlavə edib ki, bu gün Ermənistanın təhlükəsizliyini Rusiyanın bu ölkədəki hərbi bazası, bu ölkəyə təhvil verdiyi silahlar, həmçinin KTMT-yə üzvlüyü təmin edir: "Belə olan halda, Rusiya ilə münasibətlərdə ən yüksək səviyyədə ehtiyatlı olmaq lazımdır ki, inam itməsin. Sözlərlə əməllər uyğun gəlməlidir".

KTMT baş katibi Yuri Xaçaturovun həbsinə gəldikdə isə Zatulın deyib ki, baş katibin həbsi təşkilatın imicinə

xələl gətirməyə bilər: "Lakin burada bir məsələ ortaya çıxır ki, bu da problemin KTMT-nin nizamnaməsinə uyğun olub-olmamasındadır. Çünki KTMT-də öhdəliklərin əsas yükünü Rusiya Federasiyası daşıyır".

Qeyd edək ki, Moskvanın sərt reaksiyasından sonra Paşinyan Xaçaturovu

sentyabr ayında ciddi-cəhdlə ABŞ prezidenti Donald Trampa görüşməyə çalışır. Paşinyanın bu məqsədlə köməkçisini Vaşinqtona göndərdi və nəticədə ermənipərəst konqresmenlər Trampa müraciət etdilər ki, o, sentyabr ayında Paşinyanla görüşsün. Ancaq bu görüşün də Paşinyanın hakimiyyətini gücləndirəcəyini düşünür.

kanına malik olacaq. Ancaq həmin tarixə qədər "Qarabağ klani" Moskvanın dəstəyi ilə Paşinyana qarşı tərxiat da hazırlaya bilər".

Politoloq Qafar Çaxmaqlı isə qəzetimizə dedi ki, Ermənistanı aparılan proseslər hakimiyyəti ələ almış Paşinyanın həmin hakimiyyəti uzunömürlü etmək təşəbbüsləri-

"Qarabağ klani" revansa hazırlaşır

Rusiyadan gələn sərt xəbərdarlıqlar fonunda Köçeryan tərəfdarlarının hərəkətə keçməsi işğalçı ölkədə yeni inqilabın anonsu sayıla bilər; **politoloq:** "Qarabağ ermənilərinin azadlığı Azərbaycan hakimiyyətini qəbul etməkdən keçir" siyasətini dövrüyyəyə buraxmalıyıq"

həbsdən buraxmağa və hətta işinin başına qayıtmasına razılıq verdi. Amma görünür, onun Serj Sərkisyan və Seyran Ohanyanı da həbs etməklə bağlı planı daşa dirənib, çünki hətta ermənilərə yaxın olan Zatulın səviyyəsində xəbərdarlıqlar gəlməkdədir.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, "Qarabağ klani" Paşinyana qarşı revansa hazırlaşır: "45 deputatın Köçeryanın həbsdən azad edilməsi ilə bağlı petisiyaya imza atması da bundan xəbər verir. Hadisələrin gedişatı onu göstərir ki, separatçı klan Paşinyanı devirmək üçün düyməyə basa bilər. Ancaq bunun üçün "Qarabağ klani" Kremlin razılığını almalıdır. Kremlin Paşinyanın siyasətinə qarşı ciddi sualları olduğunu nəzərə alsaq Rusiya hakimiyyəti "Qarabağ klani"na pərdəxarası dəstək verə bilər. Paşinyanın vaxtı azdır. Əgər baş nazir iqtisadiyyatda və sosial həyatda nisbi dönüş yarada bilməse, Rusiya və "Qarabağ klani" onun sonunu yaxınlaşdırma bilər. Təsədüfi deyil ki, Paşinyan

şünmürəm. Paşinyana Vaşinqtonun timsalında siyasi dəstəkdən əlavə maliyyə lazımdır. Tramp isə pul verən prezidentlərdən deyil. Əksinə, o, ölkəsindən çıxan pulları geri qaytarmağa çalışır. Paşinyan okeanın o tayında maliyyə əldə etməyə yenidən Brüsselə müraciət etməli olacaq. Buna qədər isə Qarabağ klani boş dayanmayacaq. Qarabağ klani ilk növbədə eks-prezident Robert Köçeryanın azadlığa çıxmasına çalışacaq. Əgər bu istəklərinə nail olsalar, Köçeryanı irəli çıxarıb Paşinyana qarşı səlib yürüşünə başlayacaqlar. Paşinyan-Köçeryan mübarizəsində Kreml şübhəsiz ikincini dəstəkləyəcək".

E.Şahinoğlu bildirdi ki, Nikol Paşinyan avqustun 17-də keçirəcəyi mitinqə yüz minlərlə insanı toplaya bilsə, bu, onun parlament seçkisində üstünlük qazana biləcəyinin işarəsi olacaq: "Məncə, erməni cəmiyyəti hələ Paşinyandan ümidlidir. O, bu ümidi gələn ilin may ayına qədər davam etdirə bilsə, parlament seçkisində "Qarabağ klani"ndan üstün olacaq və koalisiya şəklində olsa belə hökuməti formalaşdırmaq im-

dir: "Şübhəsiz ki, "Qarabağ klani" zərərsizləşdirilməyə, o, buna nail ola bilməz. Həmin klani başında olan adamlar, o cümlədən Seyran Ohanyanı həbs etmək üçün çoxlu cinayət faktları var. Ən maraqlısı da odur ki, indi bu dəstəni Qarabağ məsələsinin həll edilməməsində suçlayırlar. Bu, artıq siyasi proses olacaq. Qarabağdakı erməni əhalinin də bu işə aktiv şəkildə qoşulacağı ehtimal olunur. İndi bu bölgədə yaşayan insanlar da azad olmaq istəyirlər". Q.Çaxmaqlı bunun üçün konkret addımların atılmasını zəruri sayır: "Bu prosesə imkanımız daxilində dəstək verməliyik. "Qarabağ ermənilərinin azadlığı Azərbaycan hakimiyyətini qəbul etməkdən keçir" siyasətini dövrüyyəyə buraxmalıyıq. Zaman-zaman bu bölgədə yaşayan insanların - Azərbaycan vətəndaşlarının taleyi ilə bağlı pragmatik fikir və fəaliyyətlər olmalıdır. Dağlıq Qarabağın çevrəsində olan rayonların geri qaytarılması söhbəti neçə illərdir ki, gedir. Onu Ter-Petrosyan başlamış digər siyasətlər də səsəndiriblər. Ermənistanı siyasi iradə olmalıdır ki, bu addımı atsın. Vaxtilə Ter-Petrosyan özü deyirdi ki, bu torpaqları qaytarmaqla biz Ermənistan üçün vacib olan bir şeyi alacağıq-sülhü. Belə düşünən adamlar Qarabağda da var, amma onların etirazlarının kütləvi xarakter alması hələ tezdir, o, biz istədiyimiz nəticəni verməz".

Rusiyadan gələn sərt xəbərdarlıqlar fonunda Köçeryan tərəfdarlarının hərəkətə keçməsi işğalçı ölkədə yeni inqilabın anonsu sayıla bilər. **Tamamilə mümkündür ki, Paşinyan ələ gəldiyi kimi də yola salınsın. Ən azı Rusiya ilə sərt zarafatlar etdiyinə görə...**

□ Cavid TURAN, "Yeni Müsavat"

Elmar Vəliyevdən xəbər var

"Gəncənin icra başçısı Elmar Vəliyevin səhhəti normallaşıb. Artıq heç bir ciddi problemi yoxdur. Müəyyən reabilitasiya işləri aparılır. Daha ətraflı məlumatı həkimi verə bilər. Əsas odur ki, səhhəti yaxşıdır, qənaətbəxşdir".

Bu barədə modern.az-a Gəncədəki mənbə məlumat verib.

Mənbə Elmar Vəliyevin işə çıxacağını desə də, bununla bağlı dəqiq tarix söyləməyib.

"Güman ki, Elmar Vəliyev yaxın vaxtlarda işə çıxacaq. Bu, planlaşdırılır. Amma hələ ki işə çıxacağı tarix dəqiqləşməyib. Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinə hazırda başçının birinci müavini rəhbərlik edir".

Xatırladaq ki, iyulun 3-də Gəncə şəhərinin icra başçısı Elmar Vəliyev və onun mühafizəçisi Qasım Aşbazov İcra Hakimiyyətinin inzibati binasının qarşısında odlu silahdan açılan atəş nəticəsində müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıblar.

Fazil Məmmədov Bakıya payızda qayıdacaq

Türkiyədə müalicəsini başa vuran sabiq nazir Azərbaycana qayıtmağa tələsmir

Sabiq vergilər naziri Fazil Məmmədov Azərbaycana qayıtmağa tələsmir. Bu haqda redaksiyamıza daxil olan məlumatda deyilir ki, sabiq nazir müalicə aldığı Türkiyədəki "American Hastahanesi"ndən 2 həftə əvvəl evə buraxılıb. Hazırda onun səhhətində problemlərin olmadığı deyilir. Sabiq nazir gözlənilənlərin əksinə olaraq müalicəsini bitirəndən sonra Azərbaycana dönməyib. Onun hazırda İstanbulda olduğu və "Çırağan Palace"-da dincəlməsi haqda da xəbərlər var. İddia edilir ki, F.Məmmədov payızda ölkəyə qayıtmağı planlayır.

"Çırağan" hoteli İstanbulun Avropa hissəsində, Beşiktaş və Ortaköy arasında, Bosfor sahilində yerləşir.

Xatırladaq ki, Fazil Məmmədov vəzifədən kənarlaşdırıldıqdan bir müddət sonra səhhətindəki problemlər kəskinləşib. Onu bu ilin iyununda Gəncə Beynəlxalq Hospitalına yerləşdirmişdilər. Tibb elmləri üzrə fəlsəfə doktoru İlyas Həsənovun nəzarəti altında müalicə alan Fazil Məmmədovun sonrakı müalicəsinin Türkiyədə davam etdirilməsi qərara alınıb. F.Məmmədov Fransadan xüsusi sifarişlə gətirilən ambulans təyyarə ilə Türkiyəyə aparılıb. O, "American Hastahanesi"nin professorları Orhan Bilge və Mustafa Keremnin nəzarətində olub. Müayinələr zamanı Fazil Məmmədovda pankreatit aşkarlanmışdı. Məlumat üçün bildirik ki, pankreatit mədəaltı vəzin iltihabi xəstəliyidir. Kəskin və xroniki pankreatit olmaqla iki yerə bölünür. Kəskin pankreatit zamanı iltihabi proses sürətlə bir neçə gün ərzində inkişaf edir. Bu adətən tamamilə heç bir iz buraxmadan keçib gedir. Bəzən isə xəstəlik çox təhlükəli olur. Xroniki pankreatit zamanı iltihab davamlı xarakter daşıyır və iltihabi proses daha yüngül xarakterli olur. 10 haldan 8-ində bu xəstəliyə səbəb öd daşları və spirtli içkidir. Digər səbəblərə az rast gəlinir.

□ E.HÜSEYNOV, "Yeni Müsavat"

İspaniya polisinin Marbelye şəhərindəki restoranlardan birində keçirdiyi əməliyyat zamanı həbs edilən "rus mafiyası" liderləri barədə yeni sensasion məlumatlar var. Virtualaz.org xəbər verir ki, həbs edilənlərin adları Rusiya mənbələri tərəfindən açıqlanıb. Üstəlik, məlum olub ki, onlar "Lotu Quli" ləqəbli məşhur kriminal avtoritet Nadir Səlifovun adamını aradan götürmək üçün plan qurmuşlar.

Marbelyədə həbs edilənlər "Artyom Saratovski" ləqəbli erməni "vor zakon" Artyom Sərkisyan, habelə Laşa Barateli ("Çia") və İrakli Pipiyadır ("İki Suxumski"). Onlar "Rövşən Lənkəranski"nin klanına daxil olan "Merab Suxumski" ləqəbli Merab Canqveladzenin adamlarıdır. "Rosbalt"ın əldə etdiyi məlumata görə, tutulanlar rəqib qruplaşmanın, yəni "Lotu Quli"nin klanının İspaniyaya getməyə və orada bu ilin iyun ayında darmadağın edilmiş mütəşəkkil qruplaşmanı yenidən təşkil edərək Avropada güc nümayiş etdirməyə hazırlaşan üzvünü aradan götürmək üçün plan qurublar.

İyun ayında İspaniyada MDB ölkələrindən olan 129 mütəşəkkil cinayətkar qruplaşma üzvü həbs edilib. Hüquq-mühafizə orqanlarındakı mənbələr bildiriblər ki, 2010-cu ilə qədər "rus mafiyası"nın Avropa "obşakı"na Laşa və Kaxaber Şuşanaşvili qardaşlarının klan üzvləri nəzarət edirdi. Həmin il klanın onlarla üzvü, o cümlədən Kaxa həbs edilib.

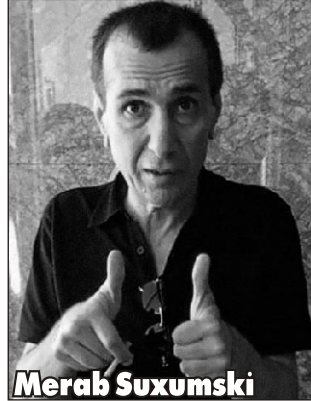
Kaxa 2016-cı ildə 10 il həbs cəzası alıb. Qardaşı isə Yunanıstanda həbs edilib, amma 2015-ci ildə azadlığa çıxıb. Bu ilin apre-

"Qanuni oğrular"ın "obşak" uğrunda mübarizəsi-təfərrüat

Laşa Şuşanaşvili, Merab Canqveladze və...

Lotu Quli

Merab Suxumski

Laşa Şuşanaşvili

lində Laşanı Yunanıstanda yenidən həbs ediblər.

"Yeni Müsavat" xatırladır ki, Yunanıstanın Soloniki şəhərində keçirilən xüsusi əməliyyatda xüsusi antiterror bölməsinin 100 döyüşçüsü iştirak edib, polis vertolyotundan istifadə olunub. Yunanıstan mətbuatının məlumatına görə, polis müqavimətlə üzləşib və atəş açıb. İki nəfər yaralanıb.

Həbs olunanların evlərində

axtarış zamanı Yunanıstan polisi pul, oğurlanan qiymətli bəzək əşyaları, texnika və saxta sənədlər aşkar edib. Polisin verdiyi məlumata görə, təkcə Salonikdə bu qrup 56 ev və bir neçə lombardı qarət edib. Son bir il ərzində qruplaşma tərəfindən dəyən zərər 1 milyon avrodan çoxdur.

Gürcü kriminal qruplaşması Yunanıstanda Laşa Şuşanaşvili və həbs olunanlar arasında daha bir neçə şəxsin ekstradisiyasını

tələb edən Fransa prokurorluğu tərəfindən verilən Avropa orderi (EAW) əsasında həbs olunub.

56 yaşlı Laşa Şuşanaşvili postsovet məkanının "oğru dünyası"nın azadlığda qalan az sayda liderlərindən biriydi.

Bu həbslərdən sonra isə Şuşanaşvili qardaşlarının klanı zəifləyib. Bundan sonra Avropa "obşakı"na "Rövşən Lənkəranski"nin müttəfiqi kimi Canqveladze iddia etməyə başlayıb.

Amma "Rövşən Lənkəranski"nin güllələnməsi Canqveladzeni də zəiflədib.

Məlumdur ki, ötən ilin payızında Nadir Səlifov azadlığa çıxıb və Türkiyədə, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində nüfuzunu gücləndirib. Habelə Avropa "obşakı"na nəzarət uğrunda mübarizəyə başlayıb. "Lotu Quli"nin "fəth etməyə" hazırlaşdığı növbəti ölkə İspaniya olub. Canqveladzenin klanı isə buna müxtəlif yollarla

mane olmağa çalışıb. Lakin onun adamları İspaniyada həbs edilib.

Mərhum "Lənkəranski"nin gürcü "qanuni oğru"larla münasibəti həmişə yaxşı olub. Kriminal aləmin ən odioz fiqurlarından olan "Suxumski" 1962-ci il noyabr ayının 20-də (əqrəb bürcü) Suxumidə anadan olub. "Qanuni oğru" adını gənc yaşlarında alıb və kriminal aləmdə onun ailəsini təmsil edən kiçik qardaşı da var. 1975-ci ildən anadan olan Levan da "Suxumski" ləqəbi ilə tanınır. Mərabın kiçik qardaşı Levan da kriminal aləmin nüfuzlu şəxslərindən hesab olunur. 1975-ci ildə anadan olan Levanın da "Lənkəranski" ilə yaxşı münasibətləri olub.

"Suxumski"nin "Lənkəranski" ilə ən yaxın müttəfiq və "Ded Xasan" klanının ən qatı düşmənlərindən biri olduğu məlum həqiqətdir. Bir neçə il əvvəl Avropada Rusiya mafiyasına qarşı əməliyyatda həbs edilən "Suxumski"nin son olaraq İtaliyada məskunlaşdığı deyilirdi. Məsələ ondadır ki, Rusiya hüquq-mühafizə orqanları "Suxumski"nin vətəndaşı olduğu ölkəyə qayıtmasını hələ bir il öncə rəsmən əngəlləyiblər. Ötən ilin iyun ayında Moskva məhkəməsinin hakimi Nelli Rubçovanın sədrliyi ilə keçirilən prosesdə "Suxumski"nin Rusiya vətəndaşlığının ləğvinə baxılıb. Qərara görə, "Suxumski" özü haqqında doğru məlumat verməməsi səbəbindən vətəndaşlığına son verilib.

Rusiya KİV-ləri yazırdı ki, "Suxumski" 10 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilən Zaxari Kalaşovdan ("Şakro") sonra kriminal aləmdə "nömnrə 1" olmaq iddiasında idi.

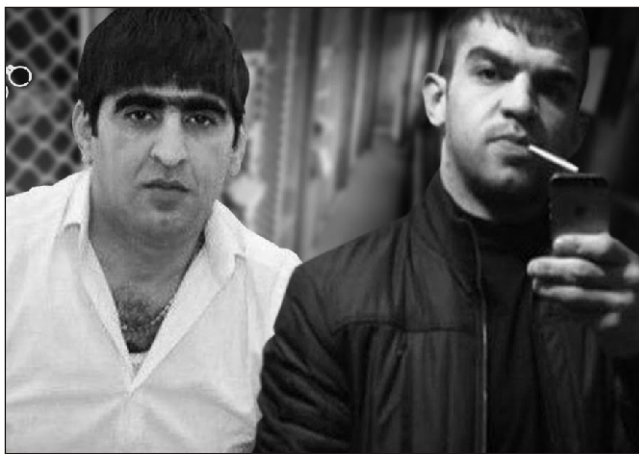
□ ORXAN, "Yeni Müsavat"

Qatardan qaçan və sağ qalan yeganə şahid danışdı

"Etibar açarı çıxarıb 6 "zamok"la bağlanan pəncərəni açıb platformaya tullandı, mən də ayaqlarımı pəncərədən çıxarıb yerə düşdüm"

"Qoca" ləqəbli Etibar Məmmədovla birgə qatardan qaçan Əli Ağaminin cinayət işi üzrə ibtidai istintaqa verdiyi ifadə məlum olub.

Musavat.com-un məlumatına görə, o, ifadəsində hadisə barədə danışdı: "Biz qətlə ittiham olunaraq 7-8 dəfə Lənkərana etap olunmuşduq. Məhkəməyə kimi mən Masallıda, Etibar Məmmədov Lənkəranda, Tahirə Əfşər isə Astara, Biləsuvar və ya Cəlilabad polisinin müvəqqəti saxlanma yerində qalırdı. Çünki bizim düşmən olduğumuzu hesab edirdilər, buna görə də bir yerdə saxlamırdılar. Oktyabrın 21-də Lənkərana etap olunmaq üçün dustaqlarla birgə "Voronok"la xüsusi vaqona getirildik. Vaqonda olan qarovul rəisi Ceyhun adlı şəxs üzərimizə baxış keçirmədən bizi kameralara yerləşdirdi. Bir neçə saat sonra mühafizəçilərdən biri gəlib mənə Etibarın olduğu 8-ci kameraya apardı. Orada tanımadığım arıq bir qadın var idi, onun Etibarla xüsusi vaqonda getməsindən başa düşdüm ki, yaxın münasibətləri var. Ümumi məsələlərdən bir az söhbət edəndən sonra kamerama qayıtdım. Masallıya çatanda polis əməkdaşları mənə təhvil alaraq polis şöbəsinə apardılar. Müvəqqəti saxlanma yerinin rəisi mənə geri qayıdacağımı bildirdi.

Səbəbini soruşduqda isə "Keçən dəfə siz problem yaratmışdınız və bizə də heç bir problem lazım deyil. Ona görə də sizi saxlamayaraq geri qaytarırıq" deyə cavab verdi. Həmin gün saat 17 radələrində mənə yenidən vaqona qaytarıldılar, Etibarla Məhəmməd oradaydı. Qatar Şirvana çatanda dəhlizdəydim, Etibar kameradan başını çıxarıb hal-əhval tutdu. Etibar mənə öz kamerasına apardı. Orada söhbət edəndə Etibar dedi ki, bələdçi otağının pəncərəsinin açarı onda var, dəmir barmaqlıqlı pəncərəni açıb qaçacaq".

Ə.Ağami qeyd edib ki, E.Məmmədov ona qatardan qaçmağı təklif edib: "O dedi ki, mən

sənə söz vermişdim ki, azadlığa çıxmağına köməklik edəcəyəm, amma mən sənə qaçmaqla kömək edə bilərəm. Açarı da mənə göstərdi, onun təklifi ilə razılaşdım. Etibarda mobil telefon var idi, kimlərsə danışdı. Mənə söylədi ki, həmin adamlar onu stansiyada maşınla qarşılayacaqlar. Sonra bələdçi otağının qapısını örtüb uyğun şəraitə gözlədik. Konvoyun əməkdaşları dəhlizdə gəzişirdilər. Səhər saat 5 radələrində qatar Biləcəri stansiyasına çatana yaxın Etibar açarı çıxarıb 6 "zamok"la bağlanan pəncərəni açıb platformaya tullandı. Bu vaxt qatar dayandı, mən də ayaqlarımı pəncərədən çıxarıb yerə düşdüm. Hava işıqlı

idi, amma bizi görənlər olmadı. Maşınla bizi gözləyəcək adamları tapmadım, gəzərək evlərin arasında girdik. Etibar həmin şəxslə telefonla danışdı, onlar gecikdiklərini dedilər. Biz taksiyə minib Etibar deyəni istiqamətə getdik. Daha sonra şadlıq sarayı olan yerdə düşüb bizi qarşılayacaq maşına mindik. Vaqonda Etibarın yanında gördüyüm Günay adlı qadın da maşında idi. Maşını İsrail Soltanov sürürdü, Aqil Nəcəfov isə qabaqda oturmuşdu. Etibar kiməsə zəng edib yola çıxmasını dedi. O, sürücüyə tapşırırdı ki, Lökbatan qəsəbəsinə sürsün. Lökbatanda saqqallı bir oğlanı götürüb Hökməliyə getdik, Etibar söylədi ki, əvvəllər onunla həbsdə olan Familin evində qalacağıq. Biz elə onlara da getdik, sonra Aqilə İsrail çıxıb getdilər. Axşam başqa maşınla Şirvan şəhərinə getdik, mən orada Etibardan ayrılıb eviməzə tərəf yollandım. Həyətimizdə qonşular var idi, ona görə qonşunun həyətinə keçib eviməzə girdim. Valideynlərim təslim olmağımı istədilər, onlara bir neçə saat sonra təslim olacağımı dedim. Sonra otağa keçib işimin qeyri-obyektiv aparılmasına etiraz əlaməti olaraq dövlətə səslənən videomüraciət çəkdim və aidiyyəti üzrə göndərdim. Ondan sonra valideynlərimə dedim ki, polisə zəng edib

desinlər. Oktyabrın 26-sı günorta saatlarında Bakıdan gələn polisler məni eviməzədən götürüb Bakı İstintaq Təcridxanasına gətirdilər".

O, E.Məmmədovun açarı haradan aldığını bilmədiyini söyləyib: "Bu barədə heç soruşmamışdım da. Mənim Etibarla dostluğum qeyri-səmimi olub.

□ Müsavat.com

Qulamhüseyn Əlibəyli

Partiya sədrinin evini yardılar-oğrular bilibmiş ki...

Qulamhüseyn Əlibəyli avqust ayının 3-dən 6-na kimi evdə olmayıb

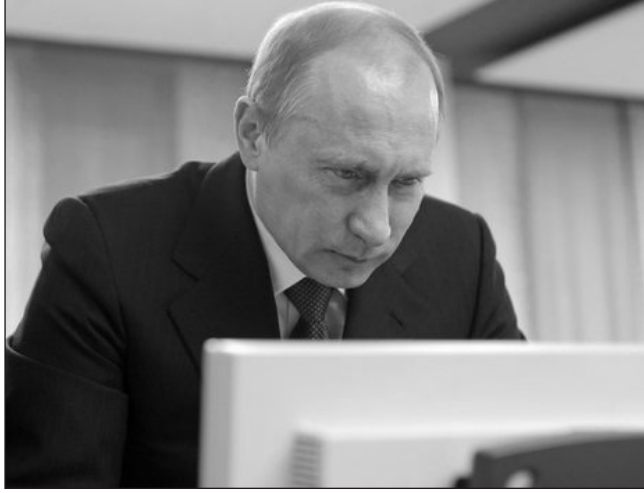
Yasamal rayonunda prezidentliyə sabiq namizəd, Aydınlar Partiyasının sədri, hüquq üzrə professor Qulamhüseyn Əlibəylinin evindən 10 min manat dəyərində qızıl-zinət əşyaları oğurlanıb.

Məlumata görə, F.İbrahimbəyov küçəsi 12-də yaşayan Qulamhüseyn Suxay oğlu Əlibəyli oğurluqla bağlı Yasamal RPI-nin 27-ci Polis Bölməsinə məlumat verib.

Q.Əlibəylinin sözlərinə görə, avqust ayının 3-dən 6-na kimi evdə olmayıb və cinayət barədə avqustun 6-da xəbər tutub. Oğru və ya oğrular mənzilə eyvandan keçməklə daxil olublar.

Xatırladaq ki, Q.Əlibəyli Azərbaycanda keçirilən seçkilərdə prezidentliyə namizəd, 1995-2005-ci illərdə isə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı olub. Hazırda isə Bakı Dövlət Universitetinin hüquq fakültəsinin professorudur.

Avqustun 5-də Venesuela prezidenti Nikolas Maduroya sui-qəsd edilməsi haqda xəbər verilib. Milli Qvardiyanın yaranmasının 81-ci ildönümünə həsr olunmuş mərasimdə çıxışı zamanı ölkə başçısının olduğu tribunaya doğru pilotsuz uçuş aparatı yönəlib. Lakin polis PUA-nı vaxtında zərərsizləşdirməyə nail olub. Hadisə nəticəsində prezident və onun yaxınları xəsarət almayıb. Lakin mərasimin bir neçə iştirakçısı yaralanıb. Nikolas Maduro təxliyə edilib və təhlükəsiz yere aparılıb.

yatlar üzrə rəhbəri Devid Etlı Filipsin, MKT agentləri Kord Meyer, Uilyam Harvi, David Sañçes Moralesin, Hantın Uotorgeyt 2 qalmaqlı üzrə iş ortağı Frenk Surcis və naməlum fransız snayperinin adlarını çəkib.

Stalini kimlər və necə öldürmək istəyib?

Bu SSRİ liderini çoxları öldürmək istəsə də heç bir uğur əldə etməyiblər. Onun mühafizəsi həddən artıq diqqətli və hazırlıqlı olub. 1942-ci ildə Stalini Saveli Dmitriyev öldürmək istəyib. Dmitriyev Qırmızı mey-

Hadisəni törədənler, bunun arxasındakı səbəblər barədə dünya mediası hər gün yazır. Amma bu, bir faktdır ki, ölkə prezidentlərinə qarşı zaman-zaman sui-qəsd hadisələri baş verib. Üstəlik, bunu müasir dövrlə əlaqələndirmək də yanlışdır. Çünki hələ ötən əsrlərdə belə olaylar zaman-zaman baş verib. Nəinki ötən əsrlərdə, şahlıq dönəmində, ya da kral saraylarında dəfələrlə padşahlara qarşı sui-qəsd planları hazırlanıb, həyata keçirilib. Məsələn, daha kустar səviyyədə - yeməklərinə zəhər qatmaqla.

"Övladlarım, siz mənı öldürsünüz?" - ən dəhşətli sui-qəsdin yadda qalan sətati

"Yeni Müsavat" tarixin o qəder dərin qatlarına daxil olmadan bir neçə əsrə əhatə etməklə, səs-küylü, prezidentlərə sui-qəsd hekayələrini nəzərə çatdırır.

Öncə Müəmmər Qəddafiyə qarşı sui-qəsdəndən başlayaq. Liviyanın devrilmiş lideri Müəmmər Qəddafinin 2011-ci il oktyabrın 20-də öldürülməsi kadrları hələ də arxivlərdədir. Qəddafinin ölümü ilə bağlı versiyalar arasında ən maraqlısı onun boğularaq qətlə yetirilməsi ilə bağlıdır. Məlumatla görə, Qəddafi üsyançıların Sirt şəhərinə hücumu zamanı hər iki ayağından və başından yaralansa da, qaçmağa çalışmış. O, hətta sürünərək Sirt şəhərinin qərbində yerləşən kanalizasiya borularına gəlib çıxıb və orada gizlənib. M. Qəddafi gizləndiyi yerdən çıxarıldıqdan sonra üsyançılar onu necə öldürəcəkləri ilə bağlı xeyli mübahisə ediblər. Bəziləri onu işgəncə ilə öldürməyin tərəfdarı olsalar da, digərləri Qəddafinin sağ saxlanılmasını istəyiblər. "Youtube" videoportalında hətta Qəddafinin son anlarının videogörüntüsü də öz əksini tapıb. Videoçarxda M. Qəddafi üzünü liviyalılara tutaraq müraciət edir: "Övladlarım, siz mənı öldürsünüz? Siz günah işlədirsiniz. Bu, mənəm, Qəddafi, sizin lideriniz". Ancaq verilən məlumatda bildirilir ki, üsyançılar Qəddafinin çağırışlarına məhəl qoymaraq onu boğaraq qətlə yetiriblər.

Keçmiş Rumıniya diktatoru Nokolay Çauşeski də hakimiyyətdən qiyam yolu ilə devrildikdən sonra həyat yoldaşı ilə birlikdə üsyançılar tərəfindən güllələnib. Çauşeski Buxarestdəki hərbi qəbiristanlıqda dəfn olunublar.

Dünya liderlərinə qarşı ilginç sui-qəsd hekayələri

Onların heç biri sui-qəsdəndən sığortalanmadı..

Klintonaya qarşı 30 sui-qəsd olub, bəs digər Amerika prezidentləri?

Amerikanın sui-qəsdə məruz qalan ilk prezidenti Endryu Cekson olub. 1835-ci ilin 30 yanvarında Kapitoliya binasında 35 yaşında bir rəngsaz ona yaxınlaşıb, dalbadal iki dəfə silahlı atəş açmaq istəyib. Cınayyətکار dərhal yaxalanıb və daha sonra etiraf edib ki, prezidentinə məhz işsiz qaldığı üçün öldürmək istəyib. Prezident özü isə iddia edib ki, bu adamı ona siyasi düşmənləri yollayıblar.

1881-ci ilin 2 iyulunda Vaşinqton vağzalında əsəb gərginliyindən əziyyət çəkən Çarls Gito prezident Ceyms Qarfildə güllələyib. Prezident bir neçə ay sonra, bu güllələnmənin nəticəsi olaraq qan zəhərlənməsindən dünyasını dəyişib.

1911-ci ilin 6 sentyabrında Çikaqoda Panamerikan Sərgisinin açılışı zamanı prezident Uilyam MakKinli ciddi şəkildə yaralanıb. Ona hücum edən isə 28 yaşlı anarxist Leon Spolqots olub.

Bill Klintonaya qarşı 30 sui-qəsd hazırlanıb və nəticədə 95 nəfər həbs edilib. Yaxalanan cınayyətکارların hamısı psixi cəhətdən xəstə şəxslər

olublar. Sui-qəsdlərin hamısı 1993-1995-ci illər arasında olub.

Barak Obama da sui-qəsd cəhdindən sığortalanmayıb. Sui-qəsd 2008-ci ildə Denverdə Demokratlar Partiyasının seçkiqabağı qurultayında reallaşdırılmalı idi. Federal Təhqiqatlar Bürosu son anda cınayyətکارları ələ keçirməyi bacarıb. Afroamerikalının ölkə prezidenti olmasını istəməyən sui-qəsdçilərin üzərindən 3 tapınça götürülüb. Ələ keçirilənlərin adları Deniel Kovart və Pol Şlesselman olub.

1912-ci ilin 14 oktyabrında, Viskonsin ştatındakı seçkiön-cəsi mitinqdə Teodor Ruzvelte qarşı sui-qəsd olub. Sinəsindən ciddi yara almasına baxmayaraq prezident çıxışını bitirmədən kürsüdən düşməyib.

Və yalnız çıxışı bitəndən sonra həkimə müraciət edib.

15 fevral 1933-cü ildə, seçkilərdəki qalibiyyətindən dərhal sonra Franklin Delano Ruzvelte qarşı da sui-qəsd gerçəkləşib. Florida ştatında ona Cüzeppe Zañqarra adlı anarxist hücum edib. Yaxınlıqda dayanan qadın atəş açılan zaman qatilin əlindən tutmağa çalışıb. Zañqarra Ruzvelti öldürməyi bacarmasa da, Çikaqonun meri Entoni Çermakı ölümcül yaralamağa nail olub.

1963-cü ilin 22 noyabrında Dallasda prezident Con Kennedi öldürülüb. 1995-ci ildə Milli Təhlükəsizlik Agentliyinin və Amerika ordusunun keçmiş kəşfiyyatçısı Con Nyuman Li Harvi Osvaldın şəxsi işinin Kennedinin öldürülməsinə qəddər və sonra dəfələrlə dəyişdi-

rildiyini göstərən şahid ifadələrini dərc edib. Nyumanın məlumatına görə, Amerika xüsusi xidmət orqanları, prezident qəsdlə bağlı məlumatlandırmaq imkanına malik olmalarına baxmayaraq, bunu etməyiblər. Bundan əlavə, 2007-ci ildə Qvatemalada "pbsuccess" əməliyyatını keçirən və "Uotorgeyt skandalı"nın iştirakçılarından olan MKI-nin keçmiş agentli Hovard Hantın kitabı çıxır. Kitabda Hant MKI-nin Kennedinin qətlinə əli olduğunu deyirdi. Sonradan Hantın oğlu "Rolling Stones" jurnalına müsahibəsində bu məlumatları təsdiqləmişdi. Onun sözlərinə görə, guya ölüm ayağında ikən Hant qətdə əli olanlar arasında sonralar Kennedini əvəzləyən prezident Lindon Consonun, Kubadakı MKI-nin əməliyyat-

danda içərisində Stalinin olduğunu güman etdiyi avtomobilə atəş açıb, lakin SSRİ liderinin yerinə avtomobilə Xarici Ticarət Komissarlığının rəhbəri Anastas Mikoyan olub. Hücum zamanı heç kim xəsarət almayıb. Dmitriyev 1950-ci ildə güllələnərək öldürülüb.

2000-ci ilin sonlarında Rusiya prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana səfəri zamanı planlaşdırılan uğursuz sui-qəsd planı haqda məlumatlar yenidən mətbuatın gündəminə qayıdıb. Həmin səfər zamanı qonşu dövlətin prezidentinə sui-qəsdin planlanması haqda məlumat Rusiyanın "5-ci kanal"ında yayımlanan Andrey Karaulovun müəllifi olduğu "Həqiqət anı" verilişində yer ayrılıb.

İllər öncə yayımlanan proqramda verilişin aparıcısı indiyə qədər Kreml sahibinə rəsmi olaraq 6 dəfə sui-qəsdin təşkil olduğunu söyləyib. Sui-qəsd yerlərindən biri kimi Bakı göstərilir. Verilişin Putinə qarşı Bakı sui-qəsdini barədə hissəsində Heydər Əliyevin Rusiya mətbuatına verdiyi açıqlama da yer alıb. 2002-ci ildə alınan müsahibədə H.Əliyev Putinə sui-qəsdə qarşı lazımı tədbirlərin görüldüyünü bildirib. Həmin müsahibədən aydın olur ki, sui-qəsd planı 2000-ci ilin sonlarında Putinin Bakıya səfəri zamanı planlanmışdır.

Həmin müsahibədən sitat: "Biz istəmərdik özümüzü reklam edək, ona görə də danışmırdıq. Onsuz da FSB bildirdi. Putinin Bakıya uçuşundan əvvəl onlar bildirdilər ki, biz tədbirlər görürük. Bizim nazir dedi ki, terrorun həyata keçirilməsinin qarşısını almaq üçün hansı işlər görüldü".

□ **Sevinc TELMANQIZI,**
"Yeni Müsavat"

MUSAVAT

Son səhifə

N 168 (7057) 8 avqust 2018

Terapiya üçün qəbirə girdi və ... öldü

Cənubi Koreyanın Kumi şəhərində psevdodin mərasimlərindən birində özünü tabuta salan qadın boğulub. Bu barədə "The Telegraph" nəşri xəbər verib. Koreyalı qadın ümid edib ki, qəbirdə keçən gecə onu pis ruhlardan təmizləyərək, uğur gətirəcək. Mərasimdə onun rəfiqələri də özlərinin qəbirləri ilə birgə iştirak ediblər.

Üç rəfiqə cümə axşamı günü, axşam saatlarında tabutlarına giriblər. Təxminən iki saat sonra onlardan biri havasızlıqdan şikayətlənib və bildirib ki, nəfəs ala bilmir. O, tabutdan çıxmağa çalışsa da, yaxınları ona dözməyi məsləhət görüblər.

Növbəti gün səhər rəfiqələrdən biri yuxudan oyanıb və digərlərini də yoxlamaq qərarına gəlib. O, rəfiqələrinin içine girdiyi tabutların qapaqlarını bir-bir aralayanda görüb ki, qadınlardan biri möhkəm yatır, digəri isə ölüdür.

2015-ci ildə xəbər verildi ki, 16 yaşlı Honduras sakinini rahib pis ruhlardan xilas etmək istəyəndə sonuncu dünyasını dəyişib. Amma dəfn mərasimindən bir sutka sonra qız oyanıb, onu qəbirdən çıxarmaq istəyəndə isə yenidən dünyasını dəyişib.

Kim daha çox kofe içirsə...

Kofe görmə qabiliyyətini qorumağa kömək edir. Bu içkinin tərkibindəki kimyəvi birləşmələr qlaukoma xəstəliyi olanlarda tor qışanı qoruyur. Nyu-Yorkun Kornella Universitetinin elm adamları iddia edirlər ki, kofe öz antioksidant tərkibinə görə qlaukoma ilə effektiv mübarizə aparır. Bu içkidə xlorgenik turşu və kofe turşusunun mürəkkəb efiiri 7-9 faizdir. Kofenin tərkibində kofein cəmi 1 faizdir.

Xlorgenik turşu görmə zəifləyendə və tor qışanın deqenerasiyasında faydalıdır. Bundan başqa, antioksidantlar qocalma prosesini ləngidir və diabetlə mübarizədə faydalıdır.

Təcrübə həmişəki kimi siçanlar üzərində aparılıb. Alimlərin fikrincə, qlaukomadan əziyyət çəkənlər üçün gündə bir fincan

kofe kifayətdir ki, effektivliyi hiss etsinlər. Bundan öncə də kofenin Parkinson xəstəliyindən qoruduğu ortaya çıxıb.

Sıfır zibil prinsipi - evinizdən zibil çıxmasın

Amerikada yaşayan Loren Sinqerin evindən 3 il ərzində, sadəcə, 1 qab zibil çıxıb. Bunun xüsusi bir sirri var. Nyu-Yorkda yaşayan Loren adlı qadın "sıfır zibil" prinsipinə əməl edərək, ətraf mühiti çirkləndirməmək üçün belə bir addım atıb. Bundan 4 il öncə Nyu-York Universitetində oxuyanda ekologiya dərində ətraf mühiti zibillə necə çirkləndirdiyini fərq edən Sinqer maraqlı bir proje hazırlayıb. Gənc qız qərar verib ki, bundan sonra plastik, neylon qabda olan heç bir qida məhsulu almayacaq. 2012-ci ildən etibarən heç bir paketli məhsul almayan Loren ancaq orqanik məhsullardan istifadə edir və nəticədə həyatının daha yaxşı olduğunu deyir. Loren gündəlik həyatda istifadə etdiyi əşyaların siyahısını hazırlayıb. Onların 99 faizi sonradan zibilə atılır.

İt bir şəhərdən digərinə qaçıb və sahibinə qovuşub

Böyük Britaniyada Pero ləqəbli it 380 kilometrlik yolu qət edərək, öz sahibinə qovuşub. Heyvan Penrin-kok şəhərindən Kokermuta doğru məsafəni qaçaraq gəlib. Heyvanın sahibi Alan Ceyms Peronu digər şəhərdəki evində qoyub. Amma it orda öz sahibini gözləmək istəməyib və aradan 12 gün sonra evinə qayıdıb. 54 yaşlı Ceyms izah edib ki, bu cinsdəki itlər bir sutka fasiləsiz olaraq məsafə qət edə bilirlər. Amma itin öz doğma evini necə tapması sual olaraq qalır.

Fermerin həyat yoldaşı Şen isə deyir ki, it bu qədər məsafəni fasiləsiz və yarımdan gələ bilməzdi. Onun fikrincə, yolda heyvansevərlərdən kiməsə onun rastına çıxıb, onu yedizdirib və yola davam etməsinə yardım edib.

QOÇ - Gələcək həyatınızda önəmli dəyişikliklər etmək istəyirsinizsə, bu gündən maksimum bəhrələnin. Aldığınız təklifləri dənə-dənə götür-qoy edin. Saat 18-20 arası yeniliklər gözlənilir.

BUĞA - Bu təqvim sizin üçün avqustun ən uğurlu günlərindən biri zənn etsək, yanılmırıq. Bazar günü olmasına baxmayaraq, istirahətə yer ayırmaq mümkünsüz görünür. Başqalarının işinə qarışmayın.

ƏKİZLƏR - Bu gün uğur əldə etmək istəyirsinizsə, risk etməkdən qorxmayın. Bir də çalışın ki, hədəfiniz sağlam olsun. Neçə vaxtdan bəri davam edən maliyyə problemləriniz də aradan qalxmalıdır.

XƏRÇƏNG - Bütün gücünüzü ortaya qoyub məqsədlərinizi reallaşdırın. Kiminsə köməyinə tam ümidlə bel bağlamayın. Belə həssas məqamlarda mənasız dedi-qoduya vaxt ayırmayın.

ŞİR - Hər şeydən əvvəl haqqınızı qorunulmuş. Bu vaxta qədər keçdiyiniz yoldan, xüsusən də buraxdığınız səhvlərdən nəticə çıxarın. Yaxın 5 gündə bu analizlərin həyatınızı dəyişəcəyinə inanın.

QIZ - Maraqlı simalarla rastlaşma ehtimalınız böyükdür. Bu isə öz-özlüyündə planlarınızın sürətli inkişafında əhəmiyyətli rol oynayacaq. Əgər işlə bağlı məşğul deyilsinizsə, axşam mütləq qonaq gedin.

TƏRƏZİ - Bütəcənizi artırmaq üçün geniş imkanlarınız var. Boş-boşuna vaxt itirməyə çalışmayın. Pul qoxusu gələn istənilən ünvan və şəxsə müraciət edin. Qeybətçil adamlardan uzaq olun.

ƏQRƏB - Gün ərzində daha çox sağlq durumunuzu nəzərdə saxlayın. Özünüzü iqlimin şiltaqlığına hazır tutun. Bunu bacardığınız təqdirdə hər hansı problem çıxmıyacaq. Bu gün yeni əlaqələr uğur vəd edir.

OXATAN - Ailə-sevgi münasibətlərində bir qədər anlaşılmazlıqlar mümkündür. Çalışın ki, bu amil mübahisə həddinə çatmasın. Səhvlərinizi etiraf etməyi bacarın. Bunun sizə yalnız xeyri dəyə bilər.

OĞLAQ - Gündəlik ünsiyyətdə olduğunuz hər kəslə davranışlarınıza fikir verin. Özünüzü mehriban aparın. Bacarıqsız adamlarla münasibətləri zəiflədin. Varlanmaq üçün imkan qazanacaqsınız.

SUTÖKƏN - Ailə üzvlərinizlə müəyyən xoşagəlməzliklər gözlənilsə də, bu, yalnız günün birinci yarısını əhatə edəcək. Nahardan sonra isə xoş təsadüflərlə rastlaşacaqsınız. Axşam qonaq gedin.

BALİQLAR - Ziddiyyətli bir gün yaşayacağınız gözlənilir. Ulduzlar sizə qarşı bir neçə istiqamətdən təzyiqlər olacağını, həmçinin perspektivli təkliflər alacağınızı bildirir. Bunların ən yaxşısını seçin.

Qoroskop

(8 avqust)

Səbuhi Rəhimli

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Oğru mağazaya girmək istədi, tavanda ilişib qaldı

Amerikanın Luiziana ştatında Yeni Orleans şəhərində oğru geyim mağazasına tavandakı deşikdən daxil olub, amma eyni yolla geri qayıda bilməyib. İnsident 17 aprelə baş verib. Hadisə barədə rolik mağazanın gizli kameraları tərəfindən qeydə alınıb. Bu görüntülər də aprel ayının 23-də yerli polis idarəsinin YouTube kanalında yer alıb. Üç gün ərzində klipə 10 min dəfə baxılıb. Kadrlardan görünür ki, o, tavana çıxmaq üçün necə uğursuz şəkildə cəhd edir, bundan sonra isə başqa uğursuz vasitələrlə mağazanı tərk etməyə çalışır, amma buna müvəffəq olmur. Videodan məlum olur ki, oğru mağazanın signalizasiya sistemini aktivləşdirib. O, mağazanın ehtiyat qapısından qaçmalı olub.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABİROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.